

Tednik

Glasilno Socialistične zveze delovnega ljudstva

Št. 38

Ptuj, dne 22. septembra 1967 Cena 0.50 ND (50 SD)

Letnik XX

«Tednik» izhaja pod tem imenom od 24. novembra 1961 dalje po sklepu občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož. — Izdaja zavod «Ptujski tednik» Ptuj. Odgovorni urednik: Anton Bauman. — Uredništvo in uprava: Ptuj, Herceja Lacka 2 — Tel. 156. Stevilka tekočega računa: NB 524-3-72. — Tiska: Časopisno podjetje Mariborski tisk — Maribor. — Rokopisov ne vračamo. — Celotna naročnina 20 ND, za tuzemstvo 40 ND, v prodaji izvod 0,50 ND (50 SD).

TE DNI PO SVETU

V DUHU »DIPLOMATSKO OFENZIVE«

Pet poglavitnih točk

Poslanica, ki jo je predsednik Tito poslal štirim velešilam in drugim deželam sveta, vsebuje predvsem pet poglavitnih točk za rešitev bližnjevzhodne krize. Seveda to ni recept, ki bi ga morali sprejeti, temveč priporočilo, na podlagi katerega bi potem postopno reševali še druga sporna vprašanja.

Gre torej za razumno izhodišče pri iskanju poti, za pobudo, ki naj spravi sedanji položaj iz slepe ulice.

Jugoslovanska poslanica najprej terja, naj se napadalne oborožene sile umaknejo za časovno omejeno črto, kakršna je bila 4. junija, se pravi pred izraelskim napadom. Vsaka druga »rešitev« bi v bistvu pomenila nagrado na področju, kot taka pa bi spodbudila tudi druge agresorje, da se lotijo podobnega zločina dejanja s takim ali drugačnim izgovorom.

Za položaj na Bližnjem vzhodu naj bi jamčil vse dotlej, dokler ne bodo rešena vsa sporna vprašanja, Varnostni svet ali štiri velešile. Ta jamstva potrebujejo najprej žrtve napada, da se agresija ne bi ponovila, za Izrael pa bodo jamstva hkrati tudi opozorilo, da se ne bi lotil še kakšnih vojaških »podvigov«.

Zahodnim silam in Izraelu v prid je predlog, naj bi bila plovba skozi Tiransko morisko ožino svobodna za vse. Tako bi odpadli dotedanji zahodni očitki, posebno pa očitki Izraela, da nima svobodnega izhoda v Rdeče morje in dalje v svet.

Po mnenju jugoslovanskega predstavnika naj bi Varnostni

svet odigral v prihodnje posredniško vlogo v nadaljnjih prizadevanjih za rešitev drugih vprašanj. Vsekakor se odpira v zelo določeni obliki vprašanje arabske priznanja Izraela. Če bi namreč arabski svet priznal izraelsko državo, bi ji sicer moral priznati tudi vse pravice, ki jih taka država mora imeti. Med drugim bi izraelskim ljudem moral pustiti svobodno prehod skozi Sueški prekop, čemur pa se arabski svet — poleg priznanja — odločno upira. Na drugi strani bi se Izrael s tem, ko bi ga priznala arabske države, moral tudi vesti do njih kot miroljubna država, ki ne more z agresijo krojiti usode Bližnjega vzhoda, kakor bi sam hotel. Tako bi moral enkrat za vselej prenehati z načrti tako imenovane »preventivne vojne«, ki po njegovi sodbi dopušča, da se proti arabskim grožnjam brani z agresijo.

Seveda si miru na Bližnjem vzhodu ne moremo zamisliti brez rešitve arabskega begunskega vprašanja. V mislih imamo begunce iz prve palestinske vojne, pa tudi begunce najnovejših dni. Nikakor namreč ni mogoče dopustiti napadalca, da bi ljudi neposredno ali posredno preganjal z njihovih domov in jih tako obsodil na nečloveške življenjske pogoje. Begunsko vprašanje povzeta arabski svet kot pogoj za kakršne koli pogovore.

Omenimo naj še, da je predsednik Tito že prejel odgovor od predsednika Johnsona in generalnega sekretarja CK KP Sovjetske zveze Brežnjeva. Poslanico bodo te dni izročili tudi papežu Pavlu VI.

Drugi dogodki

Cetudi se te dni bije dokaj odločna bitka za to, da bi rešili sporna vprašanja Bližnjega vzhoda — temu namenu je posvečena na tudi jugoslovanska »diplomatska ofenziva« —, so spopadi ob Sueškem prekopu na dnevnem redu. Tako so v sredo Izraelci streljali z vzhodne obale na Suez in pristanišče Tevtik in pri tem ranili pet civilistov.

Očitno je, da žele izraelske vojaške oblasti ohraniti stalno napetost na meji, posebno še, ker je egiptovsko ljudstvo te dni še vedno pod vtisom najnovejših dogodkov, posebno tragične smrti nekdanjega vrhovnega poveljnika Amra. Pred dnevi so namreč uradno sporočili, da je skupina častnikov pod vodstvom omenjenega maršala skušala organizirati vojaški svet in strmoglaviti predsednika Namera in sedanjo vlado.

POIZKUS UPORA V ZAR

Zgodilo se je, da so v času, ko je predsednik sodeloval na konferenci »afriškega vrha«, morali zapreti več častnikov in njihovih sodelavcev, maršala pa spraviti v hišni pripor. Tu je leta dvakrat skušal napraviti samomor, vendar so ga v bolnišnici rešili. Tretji pa je vzel posebno močno sredstvo, ki ga je skrival pod obiljem na telesu, in se zastrupil.

Smrt je močno pretresla samega predsednika, saj sta bila z Amerjem velika prijatelja. Dejstvo pa je, da je nekdanji vrhovni poveljnik v precejšnji meri kriv za nagel poraz egiptovske vojske v boju proti Izraelu. Prav zaradi tega ga je predsednik Naser razrešil te dolžnosti. Tega udarca pa maršal ni mogel sprejeti, pa je raje organiziral upor proti predsedniku. Dogodek v ZAR so močno odjeknili v arabskem svetu in prav gotovo ne bodo ugodno vplivali na medarabske odnose, saj jih je mogoče pojasniti tako ali drugače.

SOVJETSKO-BRITANSKI SPOR

Majhen dogodek, ki malce diši po vojninskih aferah, je te dni vznemiril britansko in sovjetsko javnost. Na strokovnem izpolnjevanju v Birminghamu je bil sovjetski mladi znanstvenik dr. Tkačenko. Baje je zadnje čase zbolel za posebno vrsto shizofrenije, ki pogostoma napada znanstvenike, pa so ga sovjetske oblasti hotele spraviti domov. Vendar se je to zgodilo pod nenavadnimi okoliščinami. Kot zatrjuje britanska policija, so ga sredi prometne londonske ulice zgrabili, strpali v črn avto, ki se je zatem zaustavil za krajši čas v sovjetskem veleposlaništvu, in ga nato odpeljali na letališče v sovjetsko letalo.

Britanskim policajem se je vse to zdelo kot ugrabitev in so preprečili odhod letala. Kmalu so ugotovili, da gre za sovjetskega znanstvenika, ki ga je spremljala žena. Znanstvenika so odpeljali na policijo. Bil je v brez zavestnem stanju in po mnenju policije namerno omamljen.

Tkačenko pozneje na policiji ni hotel ničesar povedati, pač pa

ZASEDANJE GEN. SKUPŠČINE OZN

Izredno zasedanje Generalne skupščine je v ponedeljek sklenilo, da bo razpravo o bližnjevzhodni krizi preneslo na redno zasedanje, ki se je pričelo v torek. Tako bo letošnje zasedanje najvišje svetovne organizacije obravnavalo vprašanja, ki poleg vitnamske agresije najbolj zanimajo svet. Lahko pričakujemo, da bodo posamezne delegacije nastopile z novimi pobudami. Značilno je, da bo jugoslovansko »diplomatska ofenziva«, o kateri pišemo v uvodniku, odigrala posebno vlogo, saj je naletela na odobravanje pri večini držav sveta.

ZADNJA VEST IZ NIGERIE

VLADNE ČETE ZAVZELE UPORNI BENIN

Zvezne nigerijske čete so zavzele Benin, glavno mesto centrafnahodne pokrajine. In še štiri bližnja mesta je nekaj ur potem, ko se je ta s petrolejem bogata pokrajina razglasila za neodvisno državo Benin.

19 LJUDI UTONILO V AVTOBUSU

● Poplave so zajele avtobus, ki je peljal blizu Gungura v vzhodni indijski državi Orisi. V avtobusu je bilo devetnajst ljudi; vsi so utonili.

● V indijski državi Bihar pa je deset ljudi umrlo pod ruševinami, ko se je zaradi hudega deževja porušila neka hiša. Glavno mesto te države Patna se je spremenilo v veliko jezero. Tukaj nenehno dežuje že četrti dan.

Prve kaplje letošnjega mošta

Vinsko klet v Ormožu je odprl član IS skupščine dipl. inž. SRS Franc Razdevšek.

Pretekli teden je bil za ormoške vinogradnike izpolnjen z obširnimi delovnimi programom. V sredo je kmetijski kombinat

otvoritve pokazali avtomatski način razkladanja grozdja. Ko je bila nato s pritiskom na gumb simbolično odprta vinska klet,

bila ves dan odprta, so si z zanimanjem ogledali številni domači in tuji gostje. Prireditev, ki je trajala pozno v noč in jo je kombinat priredil po svečani otvoritvi, je prav tako pomenila uvod v tradicionalne tovrstne vinogradniške prireditve, ki bodo vsako leto naznanile začetek trgatve.

Vse ugotovitve o pomembnosti in številni podatki o kleti, o čemer smo v Tedniku že večkrat pisali, so prišle ob otvoritvi kleti v polni meri do izraza. Z novim, sodobnim načinom vinifikacije si bo jeruzalemsko-ormoško vino utrdilo sloves najpristnejših vin na domačem in tujem tržišču. Tako se bodo investicije 1,5 milijarde starih dinarjev v novo vinsko klet bogato obrestovale.

Ob otvoritvi kleti

»Jeruzalem-Ormož« priredil sprejem za upokojene vinogradniške delavce, ki so bili nekoč zaposleni v kombinatu in še prej v vinogradniških zadrugah v ormoški občini. Po pogostitvi in razgovorih o sedanjih problemih v vinogradništvu, ki so bili v veliki degustacijski dvorani vinske kleti, so jim ob strokovni razlagi razkazali klet.

V četrtek je kombinat v degustacijski dvorani nove kleti organiziral posvetovanje ormoških vinogradnikov ter po posvetovanju demonstracijo sodobne vinogradniške mehanizacije na Vinskem vrhu. Demonstracijo so si ob strokovni razlagi ogledali strokovnjaki štajerskih vinogradniško-kmetijskih organizacij. Udeleženci so si revijo z zanimanjem ogledovali, še posebej pa »prekopača«, ki lahko globoko prekopa zemljo, ne da bi bil traktor, na katerega je priključen »prekopača«, funkcionalno preveč obremenjen. Vsi moderni stroji, ki so bili prikazani na reviji na Vinskem vrhu, so izključno namenjeni terasastemu načinu gojenja vinske trte.

Najpomembnejši dogodek za ormoške vinogradnike pa je predstavljala otvoritev vinske kleti, ki je v tem letu pomenila največjo prireditev in delovni uspeh ormoške občine.

Kljub večdnevni deževju se je vreme v nedeljo kljub oblakom, ki so pripravljali nadaljevanje »deževnega« tedna, ustalilo, tako da je bila bojazen delovne organizacije glede uspeha prireditve popolnoma odveč.

Po že napovedani povorki vinogradnikov in vinogradniške mehanizacije v nedeljo ob 9. uri po ormoških ulicah so na Glavnem trgu ob botrovanju podjetja »Slovenija vino« razvili prapor delovnega kolektiva kmetijskega kombinata »Jeruzalem-Ormož«, ki je hkrati z otvoritvijo kleti praznoval 20. obletnico obstoja. Po tej svečanosti je povorka občanov in gostov krenila k novi vinski kleti.

Se preden se je pričela otvoritvena svečanost, so se pri kleti zbrali številni občani in gostje. Otvoritvene svečanosti so se udeležili član IS SRS inž. Franc Razdevšek, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine Ormož, predstavniki vinogradniško-kmetijskih organizacij iz severovzhodne Slovenije, izvajalci gradbenih in montažnih del in drugi. Svečanost pri kleti se je pričela ob 10. uri. Po govornih in nastopu pevskega zbora ormoške Svobode je s pritiskom na gumb avtomatske komandne plošče proizvodnje slovesno odprl klet član republiškega izvršnega sveta inž. Franc Razdevšek. Še pred otvoritvenimi svečanostmi so pripeljali poln traktor grozdja ter udeležencem

so lahko njeni prvi obiskovalci videli proizvodni proces prekopalave grozdja v mošt. Klet, ki je

RAZSTAVA »ORMOŽ SKOZI STOLETJA«

Bogat zgodovinski material

V soboto, 16. septembra, je bila v viteški dvorani ormoškega gradu otvoritev razstave »Ormož skozi stoletja«, ki je od tega dne odprta vsak dan od 8. do 15. ure, in to do 30. septembra. Otvoritve so se udeležili predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in zgodovinskih muzejev iz Ormoža, Ptuj in Ljutomer. Razstavo, ki jo prireja

ke Nedelje ostanke rimskih stavb in spomenikov. Leta 1331 sta brata Friderik in Herdejan Ptujski podelila Ormožu mestne pravice. Leta 1487 je dala Barbara Frankopanska v zameno za sina, ki so ji ga zajele ogrske čete, Madžarom mesto Ormož z vso zemljiško posestvijo. Tako je postal lastnik gradu v Ormožu Jakob Sekely itd.

Ob otvoritvi razstave

zgodovinski arhiv Ptuj in občinska skupščina Ormož, je odprl predsednik občinske skupščine Ormož Franc Novak, ki je v svojem govoru poudaril pomen razstave za spoznavanje občanov z bogato preteklostjo njihovih prednikov. Po otvoritvi je spregovoril ravnatelj zgodovinskega arhiva v Ptuj prof. Anton Klasič, ki je govoril predvsem o naloga in težavah zgodovinske arhivske službe, saj je največ zgodovinskega materiala s Stajerske ohranjenega v graškem in dunajskem arhivu. Zato je tudi na razstavi prikazanih največ fotokopij zgodovinskih dokumentov iz avstrijskih arhivov, ki so pa prevedene na slovenski jezik ter jih je zbral zgodovinski arhiv iz Ptuj.

Razstava je polna bogatega zgodovinskega materiala, da lahko vsak obiskovalec v polni meri spozna zgodovinsko preteklost ormoške občine do leta 1848.

Nekaj izkopanin iz rimskih časov in še prej, ki so jih v okolici Ormoža našli precej, je prav tako razstavljenih. Te izkopanine in drugi viri nam govorijo, da je peljala skozi Ormož rimska cesta in da je bila v Ormožu ena izmed rimskih postaj, saj so poleg raznih predmetov našli v okolici Središča in Veli-

DANES V TEDNIKU:

Na drugi strani:
LJUTOMERSKA KMETIJSKA PROBLEMATIKA
VEDNO VEČ LOKALIZOVANJE GRADBENIH OKOLISEV
STROJNE DELAVNICE SO IZVOZILE 50 TRAKTORJEV
NADALJNI PORAST NEZAPOSLENOSTI
DOSEŽKI GOSPODARSTVA V SLOVENSKI BISTRICI

Na tretji strani:
OBRAMBA PROTI TOČI NA LJUTOMERSKEM OBMOČJU
DELEGACIJA PRIJEDORA VRNILA OBISK SLOVENSKI BISTRICI
V PTUJU BODO GRADILI AVTOBUSNO POSTAJO
USTANOVITEV REGIONALNEGA ZDRAVSTVENEGA CENTRA
NOVICE IZ RAZNIH KRAJEV

Na četrti strani:
S POSVETOVANJA O OSNUTKU PROGRAMA DELA PROSVETNO-KULTURNEGA ZBORA REPUBLIŠKE SKUPŠČINE
SIMPOZIJ KNJIŽEVNIKOV V ŠTATENBERGU JE KONČAN
NAPREDEK KMETOVALEC MILAN BABIČ
NAŠA PISMA

Na peti strani:
VZGOJNA VPRAŠANJA IZ LJUTOMERSKE ZGODOVINE
IZ PRADAVNINE ORMOŠKEGA KRAJA
KOTIČEK ZA KMETOVALCE
MODNI KOTIČEK

Na šesti strani:
NESREČE V RAZNIH KRAJIH
TELEVIZIJSKI PROGRAM
MALI OGLASI

PRISPEVEK ZA UPORABO MESTNEGA ZEMLJIŠČA NA OBMOČJU OBČINE SLOVENSKA BISTRICA

Na seji sveta za urbanizem, komunalne in gradbene zadeve občine Slovenska Bistrica dne 18. avgusta so največ razpravljali o uvedbi prispevka za uporabo mestnega zemljišča na območju občine. Svet je odločil, da mora predlog o uvedbi prispevka najprej v obravnavo na zboru volivcev na tistih območjih, ki naj bi jih ta odlok zajel. Ti kraji so: Slovenska Bistrica, Poljčane, Pragersko, Zgoranja Bistrica in Oplotnica.

Na zborih volivcev naj bi občani dali svoje predloge, po katerih bo občinska skupščina predlog o uvedbi prispevka za uporabo mestnega zemljišča ljudi sprejela. Zbori volivcev bi naj tudi odločili, ali naj ostanje ta sredstva matičnim krajevnim skupnostim ali pa se naj zbirajo v poseben sklad in se delijo iz njega po posebnem ključu.

Nova poslovna zgradba v Slovenski Bistrici

Trgovsko podjetje Planika in stanovniška skupnost občine Slovenska Bistrica financirata gradnjo nove poslovno-stanovniške zgradbe v centru Slovenske Bistrice. S to zgradbo bo rešen estetski izgled centra mesta istčasno bodo uredili parkirni prostor, razširjen bo pločnik, center mesta pa bo postal zaključena celota.

Zgradba bo stala približno 300 milijonov starih dinarjev, od tega 320 milijonov poslovni del zgradbe, ostalo pa stanovniški del.

Delo je licitiralo več podjetij iz Slovenije. Najboljša ponudnika sta bila Ingrad in Granit. Gradnjo je končno prevzelo podjetje Granit, ki je bilo s svojo ponudbo za štiri milijone starih dinarjev cenejše od Ingrada.

Zanimivo je, da je bila ponudba Tehnike iz Ljubljane skoraj za sto milijonov starih dinarjev višja od domačega ponudnika.

Delo, ki se se začela z rušenjem stare zgradbe bi naj bila končana v prvi polovici leta 1969.

Ljutomerska kmetijska problematika

O kmetijski problematiki v Ljutomerski občini smo načeli v Tedniku več razprav, ki pa jih bo zaradi jasnejše slike problemov v kmetijstvu potrebno nadaljevati.

V analizi o polletnem gospodarjenju kmetijskih organizacij smo lahko ugotovili, da sta predvsem VZK Ljutomer in KZ »Mursko polje« Križevci dobro gospodarila.

Preteklo sredo sem obiskal delovno enoto kooperacije KZ »Mursko polje« Križevci, kjer sem se razgovarjal z vodjem delovne enote kooperacije Jožetom Ostercem, dipl. inž., referentom za perutnino v kooperaciji Jožetom Stumpfom ter predsednikom združenega sveta Jankom Petovarjem.

Zakaj združni svet ne odigra v polni meri svoje vloge?

Združni svet sestavljajo skoraj do polovice kmetije-kooperanti. Ze zaradi tega nima takšne vloge kot delavski svet v industrijskih organizacijah. Kmetije se predvsem zanimajo za vprašanje kooperacije, večkrat prihajajo na seje nezainteresirani za vprašanja, o katerih razpravljajo na svetu. Na teh sejah v glavnem prihajata na dan dva interesa: interes za druge in interes kooperantov. Skoraj 50% članov združenega sveta mnogokrat ne ve, za kaj glasuje. To je jasen dokaz, da ta organ ni v polni meri sposoben opravljati svoje vloge. Če bi bili člani združenega sveta pred sejo predhodno pravilno informirani, da bi material za sejo predhodno pripravili, bi bilo popolnoma drugače, saj bi združni svet v marsičem izgubil »formalno« vlogo, čeprav ne v polni meri.

Kooperacijski problemi

V zadnjem času se kooperacija zelo dobro razvija, toda eden od najvažnejših problemov predstavlja riziko oziroma nestabilnost kmetijske proizvodnje, ki se predvsem odraža v končni fazi na tržišču.

Cista ali stroga oblika kooperacije je edino v reji perutnine, kjer goje v kooperaciji 50.000 piščancev, predvsem pri kokosih-nesnicah, in v reji brojlerjev.

Nestabilno tržišče vsekakor vpliva na kooperacijske odnose in na celotno kmetijsko proizvodnjo, ki prihaja do izraza predvsem pri zasebnih kmetovalcih, kjer se skoraj vsak ukvarja z vsemi panogami kmetijske proizvodnje. Kriza, ki se je pred dvema letoma posebno pokazala v kooperacijski proizvodnji (sicer je obstajala že prej), je v več primerih odpravljena. Kmetije so sami uvideli, da imajo v rentabilni kooperaciji koristi tako sami kot kmetijstvo nasploh. Dostikrat obupujemo, da kmetijski strokovnjaki na terenu premalo delajo. Pokazalo pa se je, če se zasebnemu kmetovalcu razloži argumentirano in jasno, da se ta rad odloči za sodelovanje v kmetijski proizvodnji. Mnogo laže pa bi bilo, če bi lahko kmetu zagotovili ceno kmetijskih proizvodov, ne pa da včasih ne more prodati posameznega artikla niti po lastni ceni proizvodnje. Zadruga je gospodarsko preslaba, da bi lahko prenesla nestabilnost na tržišču in v proizvodnji.

Specializacija

Kljub nestabilnosti kmetijskega tržišča in še zaradi drugih pogojev pa se kaže nujna potreba po specializaciji kmetijske proizvodnje. Na Murskem polju so pogoji za prasičerejo in govedorejo predvsem v dolini Ščavnice. Ze nekaj let nazaj pa ugotovljamo izgubo pri živinoreji. In zaradi česa zaostajajo pitanci?

Premalo se še zavedamo, da je prva faza pri pitanju živine zelo pomembna. Založno je, da se doslej še nihče ni spomnil, da bi bilo nujno potrebno strokovno »preštudirati« sestav tal ščavniške doline, kakšne so možnosti za intenzivni razvoj kmetijstva na tem področju, možnosti za razvoj govedoreje, kakšna krma je najbolj primerana za pitanje živine v teh krajih itd. Taka strokovno znanstvena raziskava vsekakor ne bi mnogo stala, dala pa bi osnovo za kvalitetno pitanje živine, pri manjših stroških večji zaslužek ter

večjo kvaliteto finalnih proizvodov.

Fondi izravnavanja

Nekaterim kmetijskim strokovnjakom in nestrokovnjakom je že padlo na misel vprašanje fondov, ki bi izravnali nestabilnost v kmetijski proizvodnji, da bi se lahko specializacija v kmetijstvu uveljavila v polni meri. Ti fondi bi imeli egalizacijski značaj. In kje bi naj bili ti fondi? V zveznem merilu, v »rokah države«, kot so se sedaj ponekod v administrativnem sistemu vzhodnoevropskih držav (npr. v Vzhodni Nemčiji)?

Vsekakor je zamisel o fondih zelo pametna. Če bi te fondove izrgali iz delovnih organizacij, bi morda to pomenilo korak naprej, morda dva ali pa še več korakov nazaj, pa čeprav bi obstajali samo v občinskem merilu. Tudi v kmetijstvu se vedno bolj postavlja vprašanje sposobnejšega proizvajalca, ki je sposoben konkurirati na trgu, ki zna »pravilno obrniti sredstva«, ki je kreditno sposobnejši itd. To pa Ljutomerske zadruga niso sposobne, saj se poleg lastnih problemov srečujejo s problemi zaščite zasebnega proizvajalca zaradi nestabilnega trga, da bi se specializiral v lastni proizvodnji.

Rešitev v integraciji

Integracija kmetijskih organizacij v Ljutomerski občini ne bi samo predstavljala pocenitve proizvodnje, zmanjšanja upravnih stroškov, boljše razporeditve strokovnjakov itd., ampak tudi večjo stopnjo specializacije in kooperacije kmetijske proizvodnje. Toda če pride do integracije v kmetijstvu, bi morala biti kooperacija kot samostojna obratna enota, kjer bi tudi sredstva (tudi fondi uravnavanja) ostajala. Taka kooperacija z dvema ali tremi delovnimi enotami bi bila za celotni razvoj kmetijstva in gospodarstva v občini koristna. Sveti kooperan-

ti bi prišli v polni meri do izraza, ker bi lahko sami razpravljali o kooperacijski proizvodnji. Interes družbe oziroma vsake kmetijske občine mora biti, da čimveč akumulira iz zasebnega kmetijstva, ki ima v lasti več kot dve tretjini kmetijskih površin. S tako kooperacijo bi bil dosežen enotnejši koncept občinske kmetijske politike.

Kako pristopiti k vprašanju integracije?

Vsa leta po vojni smo iz objektivnih, včasih pa tudi iz subjektivnih razlogov »srešili« na različnih področjih. Tako smo si kmetsa dolgo časa predstavljali kot nosilca nazadnjaških nazorov, kot »srešnega kozla«. Delali smo mu krivico, predvsem prva leta po vojni. Danes se npr. ne spotikujemo v razne avtoprevoznike (zasebne), ki lahko v enem mesecu zaslužijo tudi do tri milijone starih dinarjev bruto dohodka itd. Ali ti zasebni lastniki niso protisocialistični?

Zaradi teh problemov je kmetsa zelo težko prepričati o uspešnosti kakršnekoli akcije. Še posebno, če se ponekod najdejo razni subjektivni elementi v kmetijskih organizacijah, ki so sposobni marsikatero napredno stvar zavirati. (»Dokler imamo kmetije še zadrugo, vam bo šlo dobro; če pa se boste integrirali, boste na slabšem« itd.)

Potrebno bo marsikaj popraviti. Vprašanje integracije, ki bi resnično koristila celotnemu razvoju kmetijstva v Ljutomerski občini, pa bo potrebno načeti tako, da bodo integracijo takoj kmetsa kot tudi vsi občani v polni meri razumeli, saj bo ta uspešna le takrat, če bodo od nje imeli korist kmetsa, kmetijska organizacija in celotno kmetijsko gospodarstvo v občini.

Vsekakor ta prispevek v polni meri ne more osvetliti tega vprašanja, o katerem se dalj časa razpravlja in predstavlja še nezaščen problem. —pp.

STROJNE DELAVNICE SO IZVOZILE 50 TRAKTORJEV

Reformni pogoji in vse večja vloga tržnih zakonitosti so narokovali v strojnih delavnicah formiranje ekonomskih enot s samostojnim obračunom. Tako se bo dejansko pokazalo, katera proizvodnja oziroma storitve bodo rentabilne in sprejemljive za trg. Bodo tudi smernik za nadaljnje širjenje proizvodnje. Pred nekaj dnevi so podpisali pogodbo za servis vozil Crvene zastave. Uvajajo proizvodnjo kmetijske mehanizacije v kooperaciji z avstrijskim partnerjem. V letošnjem letu so izvozili že 50 traktorjev. Največ delajo za domače kooperante.

Za Tednikove bralce govori MILAN KRAJNIK, vodja komercialne v strojnih delavnicah v Ptujju.

Dejavnost strojnih delavnic obsega predvsem tri panoge: izdelovanje izdelkov iz gume, proizvodnjo listnatih in navojnih vzmeti v kovinskem obratu, na področju storitev pa servisi TOMOS, TAM, PRETIS in MCET.

Konec lanskega leta je podjetje uvedlo samostojen obračun ekonomskih enot, to je servis motornih vozil in za proizvodne obrate. Da bi zagotovili razvoj vsaki posamezni ekonomski enoti, je usmerilo podjetje svojo politiko tako, da je zagotovilo vsaki enoti nemoten razvoj. V tem smislu so modernizirali obrat za servis motornih vozil ter adaptirali in povečali njegove prostore.

Pred nekaj dnevi je podjetje dokončno podpisalo pogodbo za servis vozil Crvene zastave. Tako bo lahko opravljalo tudi za te avtomobile vse storitve.

Poskrbeli so tudi za samostojno ekonomsko enoto proizvodnje. Specializirali so proizvodni program, ki zajema pogon za proizvodnjo gume in kovinski obrat. V slednjem bodo tudi v prihodnje proizvajali kovinske vzmeti, poleg tega pa še drobno kmetijsko mehanizacijo.

Proizvodnjo kmetijske mehanizacije uvaja podjetje v obliki kooperacije z avstrijskim partnerjem. Po sklenjenem sporazumu bo tekla polovica proizvodnje v strojnih delavnicah, polovica pa v Avstriji. Po pogodbi bodo v letošnjem in naslednjem letu proizvajali enosonarne in dvoosne traktorje z motorjem devetih konjskih moči,

Izdelovali bodo tudi vse priključke za ta traktor. Z devizami, ki jih dobijo z izvozom, uvažajo motorje za traktorje, motorne kosilnice in priključke. Tako bo kupec lahko kupil vse potrebne stroje za kultiviranje zemlje. Vsa mehanizacija bo napredaj tudi za dinarje. Za potrebe te proizvodnje bodo zgrajili montažna skladišča. V nove prostore bodo preselili obstoječa skladišča. Tako bodo povečali proizvodne prostore. S tem bodo pridobili potreben prostor za razvoj te proizvodnje.

V letošnjem letu so strojne delavnice izvozile že 50 traktorjev in raznih drugih polizdelkov v Avstrijo ter tako zagotovile devize za naslednjo serijo traktorjev, ki je v proizvodnji. Nekaj jih bodo prodali na domačem trgu, druge pa izvozili.

Kot kooperanti motorne, elektrotehniške, industrijske strojev, brodogradnje in farmacevtske industrije so 90% proizvodnje proizvedli za potrebe te industrije. Le manjši del so proizvedli za široko porabo.

Zaradi delovanja tržnih zakonov v spremenjenih pogojih gospodarjenja so njihovi finalisti čisto bili v težavah. Te so čutili predvsem v manjših naročilnih, v nelikvidnosti poravnavanja dobav in podobno. To je povzročalo podjetju težave. Zatevala je od njih hitro prilaganje potrebam na tržišču.

Da bi izboljšali nastalo situacijo, so se odločili dopolniti sortiment s finalnim artiklom za široko potrošnjo. S tem bodo nadomestili izpade proizvodnje takrat, ko bo prišel v težave kateri izmed njihovih kupcev.

V podjetju se trudijo premagati reformne težave — in to ne z odpuščanjem delovne sile, kot to delajo druga podjetja, ampak s preudarnim gospodarjenjem. V prvem polletju je bil plan prodaje že nekoliko presežen. ZR

Državno prvenstvo viličarjev

Jože Gosak, državni prvak za leto 1966 v vožnji viličarjev, iz Slovenske Bistrice, se je udeležil tudi letošnje tega tekmovanja. V Zagrebu mu ob zelo močni konkurenci ni uspelo ponoviti lanskega uspeha. Zadovoljen se je moral samo s petim mestom.

Vedno več lokacij izven gradbenih okolišev

V ptujski občini se pojavlja vedno večje pomanjkanje določenih gradbenih okolišev. Večinoma gradijo izven njih. Mnoga zemljišča za gradnjo niso komunalno urejena. Lastniki dvigujejo cene gradbenim parcelam previsoko, celo desetkratno. Preočasno reševanje lokacij povzroča negotovanje, ponekod pa že črne pogodbe. V bodoče bo na območju občine Ptuj le sedem gradbenih okolišev. Premalo je tehničnih pregledov in uporabnih dovoljenj.

V ptujski občini se čuti pomanjkanje gradbenih okolišev ali pa v gradbenih okoliših ni dovolj gradbenih parcel. Samo v lanskem letu je bilo izdanih 56,4% izjemnih dovoljenj za lokacijo zunaj določenih gradbenih okolišev, le 43,6% lokacij pa v gradbenem okolišju. Skupaj je bilo izdanih 298 lokacijskih dovoljenj. Največ zahtevajo lokacije izven določenih gradbenih okolišev.

V preteklem letu so veljali še vedno gradbeni okolišji, ki so bili določeni v občini Ptuj 1967. leta. Teh je 51. Nekateri bivše občine: Lešje, Cirkovce, Videm pri Ptujju, Berli, Gorisnica, Juršinci in Desternik so si pri določevanju lokacij lahko pomagale s širšim določilom, po katerem so lahko odobrile lokacijo v skoraj vsakem naselju. Tako je bilo gradbenih okolišev okrog 100.

Kljub tolikšnim gradbenim okolišjem pa v njih ni moglo pridobiti za gradnjo potrebnih gradbenih parcel. Ti gradbeni okolišji so deloma že zazidani, na drugi strani pa so zemljišča v lasti zasebnikov, ki takega zemljišča ali noče-

jo prodati ali pa za njega zahtevajo previsoko ceno.

Mnoga zemljišča tudi niso komunalno urejena. V glavnem služijo za individualno kmetijsko proizvodnjo. Vendar se to pri prodaji zemljišča ne upošteva. Zasebniki dvigujejo cene parcel do cene gradbenih zemljišč, ki so komunalno povsem urejene. Ugotovljamo kaj čudno vrednotenje zemljišč. Dokler ni zemljišče priznано kot gradbeno, ima prometno vrednost do 150 S din po kvadratnem metru. Po odločitvi, da je isto zemljišče gradbeno, lastnik lahko dvigne ceno desetkratno in še več. Ali je tako vrednotenje zemljišče pravilno?

Mnogi pa želijo gradbeno dovoljenje izven gradbenih okolišev, ker hočejo zidati na zemljiščih, ki jih pridobijo od svojih staršev, ne glede na to, kje ležijo.

Pri gradnji zunaj gradbenih okolišev po naših vaseh bi morali upoštevati predvsem to, da bi bilo zemljišče za gradnjo v strnjem delu naselja; ki šteje nad 100 stanovanjskih enot. V takem naselju mora biti vsaj podružnična šola. Upoštevati bi morali tudi varovanje kmetijskih obdelovalnih površin, da ne bomo sezidali zgradb na najboljših njivah in podobno.

Preočasno reševanje lokacij povzroča negotovanje pri občanah. Lokacije rešuje več organov, katerih vsak zahteva temeljit ugotovitev pogojev, zahteva mnogo več časa in dela. Vse to pa močno bremeni tudi gradbeno upravno službo. Iz teh razlogov iz leta v leto ostane večje število zahtevkov za lokacijo neresenih.

(Konec prihodnjic)

NADALJNI PORAST NEZAPOSLENOSTI

V občinah Lenart, Ljutomer, Slovenska Bistrica, Ormož in Ptuj je poraslo število brezposelnih. Možnosti zaposlitve so se zmanjšale. Število brezposelnih v ptujski občini narašča že vse drugo polletje. Med nezaposlenimi je v ptujski občini 305 mladincev in mladink, starih do 25 let. V tujini se je zaposlilo polovico manj delavcev kot lani. Velika je brezposelnost med vajenci.

Na področju komunalnega zavoda za zaposlovanje Maribor se je število brezposelnih povečalo v mesecu avgustu v primerjavi z mesecem julijem za 8%. Nezaposlenost je pri obeh spolih približno v enakem porastu. Porast števila nezaposlenih je bil v mesecu avgustu v občinah takšenle: Lenart 8,6%, Ljutomer 5,4%, Ormož 4,8%, Slovenska Bistrica 9,8% in Ptuj 4,5%.

V primerjavi z lanskim letom se je na območju zavoda za zaposlovanje Maribor v mesecu avgustu v primerjavi z lanskim letom povečala nezaposlenost za 9,8%.

V kvalifikacijski strukturi nezaposlenih se opazi povečanje števila brezposelnih s srednjo izobrazbo, visoko kvalifikacijo in kvalifikacijo. Manjši je delež oseb z visoko in višjo izobrazbo ter nekvalificiranih delavcev.

Možnost za zaposlovanje je bila v mesecu avgustu manjša. V juliju je bilo za 8,4% manj prijavljenih mest.

Največ prijavljenih prostih mest je bilo v industriji, gradbeništvu, trgovini in gostinstvu.

V ptujski občini se je število brezposelnih najbolj povečalo v zadnjem letu. Število brezposelnih narašča že vse drugo polletje iz meseca v mesec. Samo v avgustu se je prijavilo na delo 65, delo pa je dobilo le 32 brezposelnih. V avgustu je bilo 537 prijavljenih brezposelnih, od tega 188 moških in 349 žensk.

Do začetka avgusta je bilo prijavljenih 305 mladincev in mladink do 25 let. V tujini se je zaposlilo 137 mladincev in mladink.

V celoti se je letos zaposlilo v tujini manj delavcev kot prejšnja leta. Ni bilo ponudb za delo iz Avstrije, kjer se jih največ zaposli. Večinoma so se zaposlili sezonski delavci, ki so tam že delali. Za ostale večjih ponudb ni bilo. V tujino jih gre največ v začetku leta — marca in aprila, ko se prične sezonsko delo. Do konca avgusta se jih je letos iz ptujске občine zaposlilo v tujini 465, lani pa v istem obdobju celo 936; torej letos za polovico manj.

Velika brezposelnost se pojavlja tudi pri vajencih. Ko končajo vsakotno dobo pri obrtnih in drugih podjetjih, jih odpušijo. Pri Panoniji in Izibri so odpuštili deset prodajalk. Pri Merkurju imajo še tri prodajalke mesečno pogodbo; ko bo ta potekla, bodo brez dela.

Zelo pereče je vprašanje zaposlovanja invalidov. Število brezposelnih invalidov narašča. V letošnjem drugem polletju je zavod za zaposlovanje zaposlil le dva invalida. Četrtnina neza-

DS IMPOLA o poslovanju podjetja

V petek, 15. septembra, je v Impolu delavski svet razpravljal o polletnem poročilu dela v podjetju. Pokazalo se je, da niso izpolnili polletne plana, rane proizvodnje, so pa zato dosegli finančni plan. Da proizvodni plan ni bil dosežen, so krivi predvsem kupci, ki so nedodoma odpovedali precejšnja naročila. K izpolnitvi finančnega plana pa je pripomogel tehnološko višji nivo izdelkov.

Ugotovili so, da je v prihodnje potrebno izboljšati kvaliteto izdelkov, predvsem pa da treba izpolnjevati dobavne roke, kajti kupci postajajo vse zahtevnejši in tu ne bi smeli biti napaki.

Proizvodnja je v mesecih juniju, juliju in avgustu precej upadla. Temu je kriva predvsem slaba kupna moč tržišča. Razen tega pa se pozna precejšnje število dopustov v teh treh mesecih.

Podjetje bo moralo povečati zaloge posameznih artiklov, kajti kupci zahtevajo zelo kratke dobavne roke.

Delavski svet je odobril 50 milijonov starih dinarjev posojila za dograditev in asfaltiranje ceste Slovenska Bistrica—Ptuj.

Prihodnja seja delavskega sveta bo v začetku oktobra. Na njej bodo obravnavali in sprejeli pravilnik o delovnih razmerjih in pravilnik o odgovornosti delavca v delovni skupnosti. Oba pravilnika sta bila sedaj v razpravi v posameznih delovnih enotah. Pripravljajo pa še pravilnik o izobraževanju.

H. B.

Nova avtomatska telefonska centrala v Poljčanah

Gradbeno podjetje Granit iz Slovenske Bistrice hitro prenavlja in dozrajuje stavbo kmetijske zadruga v Poljčanah, da bi lahko PRF podjetje montiralo avtomatsko telefonsko centralo, ki čaka še nad eno leto pripravljena na montažo. Pričakujejo, da bo centrala predana svojemu namenu ob letošnjem dnevu republike.

ZR

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA Dosežki gospodarstva v I. polletju 1967

Podatki o gibanju gospodarstva v prvem polletju letošnjega leta kažejo na uveljavitev ciljev družbene in gospodarske reforme. Ta uveljavitev pa se kaže v splošni stabilizaciji cen, racionalizaciji proizvodnje, v usklajevanju potrošnje, zlasti splošne in investicijske.

Razgovor z načelnikom oddelka za gospodarstvo občine Slovenska Bistrica ERNESTOM FLUHARJEM.

● Kakšni so uspehi industrijske proizvodnje v prvem polletju?

Skupni obseg industrijske proizvodnje v občini je bil zaradi mnogih težav v prvem polletju letos le za 1,2% večji kot leta 1966. Zaloge gotovih proizvodov pa so se ob koncu polletja povečale v primerjavi z zadnjim junijem lani za 33,5%. V Impolu je prišlo zaradi plačilne nesposobnosti posameznih kupcev pa tudi zaradi odpovedovanja naročil do povečanih zalog. Kljub temu da so pospeševali izvoz, so imeli ob koncu polletja v zalogi 35% več materiala kot istega meseca lani. Enake težave ima obrat steklarne Boris Kidrič, katerega ens peč zaradi pomanjkanja naročil v mesecu juniju ni obratovala. Zaradi sezonske proizvodnje in ugodnih vremenskih razmer je opekarna v Pragerskem in obrat v Cezlaku edino podjetje, ki je v juniju povečalo proizvodnjo. Odstotek proizvodnje je večji za 24,5% v Pragerskem in 28% v Cezlaku kot ob istem času v lanskem letu. Prav tako so se povečale zaloge kovskega pohištva obrata LIP, ki so dosegle 47% nasproti istemu obdobju lani. Proizvodnja v tovarni olja je odvisna predvsem od povpraševanja na tržišču in od razpoložljivih skladiščnih prostorov. Proizvodnja v mesecu juniju letos je bila za polovico nižja kot v istem mesecu lani.

● Ali obstajajo izgledi za izboljšanje stanja do konca leta?

Stanje se bo nekoliko izboljšalo, toda samo ob skrajnih naporih, ki jih je treba vlagati za izboljšanje kvalitete ob vse močnejši konkurenci.

● Kakšno je stanje v kmetijstvu?

Težko je karkoli dokončno reči o proizvodnji v kmetijstvu

v letošnjem letu, ker se plodoviti spomladanskega dela obrirajo jeseni. Izgledi so, da bodo rezultati spričo dobre letine ugodni. Težave pa nastajajo prav ob predobrih letinah, kajti težko je plasirati sadje na tržišče, ki ga je že polno. Tukaj je precej kriva toga politika trgovine, saj se cena proizvoda od kmetsa-proizvajalca do potrošnika dvigne celo trikrat.

Pri kmetijskem kombinatu so odprli nov obrat za proizvodnjo polpenetnega vina »pohorski bisser«.

● Kakšni so uspehi v gostinstvu?

V letošnjem letu zasledimo zmanjšanje prometa po fizičnem obsegu, čeprav je fizični obseg v zasebnem sektorju porastel. Spreminja se struktura gostinskega prometa v korist prehrane. Finančno pa se je promet povečal v obeh sektorjih, in sicer za 22,2% v družbenem in za 64,5% v zasebnem sektorju. Iz tega izhaja, da so se precej dvignile cene storitev v gostinstvu.

Trenutno je problematično vprašanje hotela Planina, ki je imel ob prvem polletju štiri milijone starih dinarjev izgube. Podjetje naj bi z boljše organizacijo dela in solidnejšo potrošnjo poskrbelo, da se stanje uredi. Ne nazadnje pa je potrebno računati na povezavo z nekim večjim podjetjem — v mislih je integracija s kakšno turistično agencijo.

● Kakšni so bili osebni dohodki v letošnjem prvem polletju?

Sredstva za osebne dohodke so bila iz delovnega razmerja v prvih petih mesecih letos v primerjavi z istim obdobjem lani večja za 24,4%. Povečanje je bilo različno in je znašalo v gospodarstvu 25,6%, v negospodarstvu pa 16%. Znatnejše povečanje sredstev za osebne dohodke je ob 0,1% padcu števila zaposlenih vplivalo na občutnejše povečanje povprečnih osebnih dohodkov.

Ker so se cene na malo v prvih petih mesecih letos povečale za 7,5%, indeks življenjskih stroškov pa je 100, lahko sklepamo, da so se realni osebni dohodki v gospodarstvu povečali za 14,5%, v negospodarstvu pa za 5,5%. H. B.

Obramba proti toči na ljutomerskem območju

Posvetovanje predstavnikov občin Ljutomer in Čakovec

V petek, 15. septembra, je bilo v Ljutomeru posvetovanje predstavnikov občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij Čakovca in Ljutomera. Razpravljali so predvsem o obrambi pred točo, ki jo imajo v občini Čakovec zelo dobro razvito. Predstavnik Čakovca so v razpravi povedali svoje izkušnje iz obrambe proti toči.

Na področju turizma bo potrebno v bodoče tesneje sodelovati. Osnova hitrejšega razvoja turizma pa vsekakor predstavlja modernizacija cestnega omrežja.

Obramba pred točo

Pred nekaj meseci so se ljutomerski predstavniki udeležili posvetovanja o obrambi pred točo s predstavnikoma Čakovca, kjer so jih seznanili o organizaciji obrambe pred točo v čakovski občini.

Na zadnji seji občinske skupščine Ljutomer so že razpravljali o obrambi pred točo ter seznanili občinske odbornike, da se bo občinska skupščina v bodoče prizadevala za izvedbo uspešne organizacije obrambe pred točo, ki je v zadnjih letih opustila v občini precej kmetijskih površin. V prejšnjem času je bil nosilec akcij za uspešno obrambo DOZ, v zadnjem času pa ne podpira več teh akcij. Pred kratkim so se predstavniki upravnih organov Ljutomerske občine udeležili posvetovanja o obrambi pred točnimi elementarnimi nesrečami v Gornji Radgoni, na katerem so bili tudi avstrijski predstavniki, ki so poudarili, da mora obramba pred točo zajeti čim širši prostor.

Tehnična plat obrambe proti toči še ni popolnoma dogodna, zaradi tega še obstoje nejasnosti in ponekod dvomi o uspešnosti obrambe.

Predstavnik Čakovca so poudarili, da je uspešna obramba pred točo odvisna od vseh občanov, ki žive na tem teritoriju, od čim širše organizacije prostora, kjer lahko kljub dobri pripravljenosti na obrambo proti toči v eni občini — če druge nimajo tako razvitega sistema obrambe — organizacija obrambe v občini pokaže kot neučinkovita.

Kljub pomanjkljivi mreži postaj za izstreljevanje raket, napolnjenih z živorebrnimi jodidom, katere se uporabljajo za preprečevanje neviht s točo, so v letošnjem letu večkrat zavrnili

li grozečo nevarnost, čeprav je toča povzročila v sosednjih občinah veliko škodo.

Na posvetovanju so sklenili, da naj bi Ljutomer v bodoče dal iniciativno za sklicanje posvetovanja občin vzhodne Slovenije, na katerega bi povabili tudi predstavnike Čakovca. Predstavnik Ljutomerske občine bodo stopili v stik s strokovnim združenjem vinogradnikov Styria, da bi se seznanili, če se morda to združenje ne pripravlja na podobne akcije.

Če bi se sodelovanje za organizacijo obrambe pred točo med Čakovcem in Ljutomerom še naprej uspešno razvijalo, so na posvetovanju sklenili, da bi v obeh občinah ustanovili poseben odbor, ki bi skrbel za tehnično izvedbo sodelovanja v skupni obrambi pred točo.

S posvetovanja predstavnikov občin Ljutomer in Čakovec

Gradnja ceste

Obravnavali so še vprašanje gradnje ceste in modernizacije cestnega omrežja v obeh občinah. Predstavnik Ljutomera so goste seznanili, da bodo drugo leto pričeli z gradnjo asfaltne ceste Ljutomer-Stročja vas-Razkrižje-hrvaška meja. Trenutno obstajata dva predloga: prvi, da bi zgradili cesto do hrvaške meje pri Razkrižju (do hriba »Banjšina«) in drugi do Gibine, kjer bi bila cesta za 5 do 6 km daljša. Najverjetneje bo realiziran prvi predlog, ker bi bil ta mnogo cenejši.

V kratkoročnem načrtu Čakovca

ske občine ni obravnavana modernizacija ceste do slovenske meje, ki bi povezovala Ljutomer in Čakovec skozi Strigovo. Če bi Ljutomerska občina zgradila cesto za prihodnje leto, bi v čakovski občini vsekakor prej začeli graditi, kot je predvideno v dolgoročnem načrtu, saj bi bila asfaltirana cesta velikega pomena za obe občini.

Turizem

Udeleženci posvetovanja so med drugim sklenili, da bi bilo v bodoče potrebno tesneje sodelovanje pri izmenjavi načrtov turističnih prireditev. Osnovo za uspešen razvoj turizma pa predstavlja modernizacija cestnega omrežja, ki bi omogočila izkoriščanje naravnih in drugih lepov v obeh občinah za še večji razvoj turizma.

-p

Delegacija Prijedora vrnila obisk Slovenski Bistrici

Na povabilo delavskega sveta podjetja Impol je obiskala Slovensko Bistrico delegacija iz Prijedora. V njej so bili podpredsednik občine Prijedor, predsednika delavskega sveta rudnika Ljubija in kombinata celuloze iz Prijedora. V razgovoru s predsednikom delavskega sveta Impola Otom Nekrebo in Ratkom Bosničem sem zvedel, kako je prišlo do sodelovanja med obema občinama.

Do našega sodelovanja, je dejal tov. Bosnič, je prišlo popolnoma po naključju. Začelo se je že med vojno. Takrat so Nemci ujeli partizana Mileta in ga odpeljali v ujetništvo. Po uspešnem pobegu se je Mile priključil najprej koroškim partizanom, nato pa je prišel na Pohorje. Vest, da je nekdanji partizan Mile s Pohorja bolan, je

prišla na ušesa tudi njegovim nekdanjim soborcem. Zbrali so se in ga obiskali. Tako je naneslo, da smo mi 27. julija — na dan vstaje Bosne in Hercegovine — obiskali Miletovo rodni kraj, je nadaljeval pogovor predsednik delavskega sveta Oto Nekrebo.

Naše povabilo je bilo torej nadaljevanje stikov z občino Prijedor. Po lepem sprejemu, ki smo jim ga priredili, je nato delegacija prisostvovala seji našega delavskega sveta. Presečenju delegacije o delu naših samoupravnih organov je bilo precejšnje. Skoraj niso mogli verjeti uspehom v našem samoupravljanju. Posebej pa jih je presenetilo polletno poročilo o delu v podjetju. Po njihovih besedah so to pri njih samo de-

bele knjige, ki jih nihče ne bere. V nadaljnji medsebojni razpravi smo govorili o rezultatih integracijske politike. O zaposlovanju, je dejal tov. Bosnič, pa so nam povedali, da se tudi pri njih kaže višek delovne sile, kar je izrazil pojav pri rudniku železa Ljubija, kjer imajo vsi proizvodnjo izredno mehanizirano.

Predsednik občinske skupščine Slovenska Bistrica Miro Kolanko je nato sprejel predstavnike občine iz Prijedora in se z njimi zadržal na krajšem razgovoru.

Na kosilo so bili gostje povabljeni na idiličen grad Stattenberg. Po ogledu tega gradu pa smo goste popeljali še na Pohorje.

V sklepnih besedi je bilo rečeno, naj bi se sodelovanje med obema občinama še nadaljevalo in da bi bila izmenjava mnenj še bolj konstruktivna.

V Ptujju bodo gradili avtobusno postajo

Sedanja avtobusna postaja ne ustreza potrebam, nova pa bo zgrajena ob Osojnikovi cesti. Na postaji bodo vsi potrebni prostori. Prostora bo za več kot deset avtobusov, poseben prostor pa bo tudi za avtotaksije. Gradnja objekta bo stala nad 100 milijonov starih dinarjev. Financirala jo bodo občinska skupščina, avtobusno podjetje in podjetja, ki bodo imela na njej prostore. Otvoritev postaje bo v času proslav 1900-letnice Ptujja. V mestu je še mnogo nerešenih prometnih vprašanj.

Vse o gradnji avtobusne po-

staje in reševanju prometnih vprašanj v Ptujju nam je povedal ALBIN PIŠEK, tajnik krajevne skupnosti.

Pred nedavnim je občinska skupščina organizirala posvetovanje o gradnji nove avtobusne postaje v Ptujju. Poleg občinskih predstavnikov so se ga udeležili tudi predstavniki avtobusnega podjetja.

Ptujski projektivni biro je izdelal idejni program za novo avtobusno postajo in predvidel lokacijo po urbanističnem načrtu ob Osojnikovi cesti pri potoku Grajena.

Projektant je izdelal dve varianti. Prva varianta je bila po urbanističnem načrtu. Potok Grajena se naj prekrije in na tej plošči naj bi postavili objekte. Ker je ta varianta vezana na večja finančna sredstva, so se predstavniki odločili za drugo varianto, ki je cenejša. Po tej bi gradili avtobusno postajo poleg potoka. Obstoječo deprezijo, kjer so vrtovi, bi zaspali in dvignili tako, da bi lahko napravili plato, na katerem bi stala novogradnja.

Projekt predvideva etapno gradnjo postaje, kolikor ne bi bilo dovolj sredstev.

V prvi fazi, ki je deloma že izvedena, bi navozili nasip, nato pa zgradili temelje za pokriti del. Nadaljnja faza bo gradnja nadstrešnice za ureditvijo okolice, kjer bi bilo deset boksov za avtobuse. Posebno parkirnišče bo za dodatne avtobuse in za avtotaksije. Po tej fazi se prično montažna dela. V notranjosti so predvideni poslovni prostori v skupni kvadraturi 300 kvadratnih metrov. V njej bodo

jekt. Lokacija je zelo primerna. Nujno je čimprej začeti z gradnjo.

Avtobusi bodo po zgraditvi postaje vozili le po tranzitni cesti mimo mesta in tako razbremenili promet po ozkih ulicah.

Ker že dalj časa govorimo o povečanem prometu v mestu, je nujno, da se čimprej prestavi sedanja avtobusna postaja, ki ne ustreza potrebam. Zaradi avtobusnega prometa po mestu je otežčen ostali promet, kljub temu da so postavili nove prometne znake in delno uredili križišča.

Zelo nevarno je še vedno križišče pri železniškem prelazu. Cvetlične vaze, ki so jih postavili za označevanje krožnega prometa, so bile odstranjene, ker so bile v napoto. Cestno podjetje Maribor je pred kratkim s posebno opozorilno tablo označilo položaj križišča. Šele sedaj tuje hitro ugotovi pravo smer proti Zagrebu. Prej so mnogi zavili mimo prehoda proti železniški postaji namesto čez progo proti Zagrebu.

Slaba stran pri urejanju prometa so prehodi za pešce. Veliko število šoloobveznih otrok večkrat dnevno prečka ceste.

Nujno je, da bo poskrbljeno za varen prehod. V programu je postavitve svetlobnih opozorilnih prometnih znakov, ki bi jih postavili ob glavni cesti. Opozorjali bi naj voznike na prehode za pešce. Kdaj bodo za to na voljo sredstva?

Ker so mestne ulice zelo ozke, je nujno prepovedati ustavljanje vozil, kjerkoli si bo kdo izmislil.

Tudi iz Koblja bi se naj vozili učenci v Oplotnico

Pred nekaj dnevi je bil v novi šoli v Slovenski Bistrici sestanek ravnateljev šol s celotnega območja občine. Sestanku je prisostvoval tudi svetovalec zavoda za pedagoško službo v Mariboru in član sveta občine Slovenska Bistrica Jože Pihler ter član temeljne izobraževalne skupnosti.

Upravitelji šol so v uvodu poročali o stanju na šolah ob pričetku šolskega leta, o številu vpisanih učencev in o stanju oddelkov. Dobili so navodila za posiljanje poročil in za druge organizacijske zadeve.

Razprava se je posebej zadržala pri stanju na šolah v Lukanjah in na Koblju. Na teh dveh šolah imajo kombiniran pouk. Glede na takšne razmere je namenila občinska skupščina štiri milijone starih dinarjev za prevoz učencev ter dveh šol v Solo v Oplotnici. Starši iz Lukanje so se s tem strinjali, medtem ko so starši učencev iz Koblja možnost prevoza otrok v šole v

Oplotnico zavrnili. Pouk v Oplotnici je vsekakor kvantitativno, ker je tam dovolj strokovnih moči. Učenci bi imeli pouk vse šolske dni, medtem ko imajo sedaj zaradi učiteljevega prostega dne v tednu na leto 40 dni pouka manj. S prevozom bi sicer verjetno izgubili še kak dan v hudi zimi, če ne bi bila cesta prevozna. Vendar je občinska skupščina pomislila tudi na take primere. Občinska skupščina se je namreč dogovorila z gospodarstvom za redno pluzenje ceste tudi v tistih zimskih dneh, ko gospodarstvo ceste za prevoz lesa ne bo potrebovalo.

Tako je sedaj od staršev na Koblju odvisno, ali bodo omogočili svojim otrokom kvalitativni pouk v Oplotnici, kjer imajo dovolj učiteljev. Le tako bo mogoče izravnati razlike v znanju učencev 6. in 7. razreda v primerjavi z učenci iz šole v Oplotnici in iz drugih šol. BH

Kratke novice iz IMPOL-a

V Impolu razpravljajo o pravnih o delovnih razmerjih in o odgovornosti pri delu.

Ziva je razprava o individualnih gradnjah. Kredite, ki jih daje podjetje za gradnjo stanovanj, naj bi delno namenili za individualno gradnjo. Gradbeno podjetje Granit iz Slovenske Bistrice naj bi opravilo gradbena dela, nato pa naj bi posamezniki v lastni režiji dokončali gradnje.

18. avgusta je inštitut za pljučne bolezni Golnik izvedel fluoro-erografiranje vseh zaposlenih v podjetju. Upravni odbor je odobril v ta namen sredstva v višini 4000 novih dinarjev.

Krvodajalci bodo imeli v soboto v sindikalnem domu krajšo slovesnost. Ob tej priložnosti bodo najpovzgovalneji krvodajalci prejeli priznanja. V podjetju je trenutno nad 500 krvodajalcev, od teh jih ima 115 srebrno, 19 pa zlato značko. Egon Karner, predsednik krvodajalskega odbora, pa je prejel diplomu, ker je daroval kri že 15-krat.

V Malem Lošnju se je končala turistična sezona. Gostov je bilo 436, ki so bili zadovoljni s storitvami strežnega osebja. Dom je bil vso sezono polno zaseden, vendar se postavlja vprašanje, kako izkoristiti dom v predsezoni in po sezoni.

V Šibeniku bo posvetovanje metalurgov. Na njem bodo imeli referate tudi štirje predstavniki kolektiva: inž. Branko Kraševac »Aluminjske konstrukcije v gradbeništvu«, inž. Marjan Farazin »Plaziranje aluminija in njegovih legur«, inž. Maza Keržar »Elektro vodniki iz aluminjske legure AlMgSi«, inž. Feliks Lorbec »Metode in ugotavljanje homogenizacije pri zlitinah AlCuMg«.

V avgustu so prešli v Impolu na 44-urni delovni teden z dvema prostima sobotama. Do konca leta bo bodo prešli na 42-urni teden s tremi prostimi sobotami.

Podjetje je nakazalo 50.000 novih dinarjev za pomoč žrtvam agrešije v breme doseženega dohodka v letu 1967.

Letos so sprejeli v uk 38 najemnih metalurške stroke namene predvidenih 25. Izbor vsejence je opravila kadrovska komisija.

Vesti iz Ormoža

Slovensko ljudsko gledališče iz Celja bo v nedeljo, 24. septembra, ob 15. uri v kino dvorani v Ormožu priredilo televizijsko satirično lepjenko (satirično igro) Zarka Petana »Beseda ni konj« v organizaciji ormoške Svobode in ZKPO Ormož. S to predstavno bodo odprli dramsko sezono v Ormožu.

V ponedeljek, 18. septembra, je izvršni odbor občinske konference Ormož razpravljal o gibanju zaposlenih in prebivalstva v ormoški občini. Potek razprav na izvršnem odboru bomo podrobneje obravnavali v naslednji številki Tednika.

V sredo, 20. septembra, je bila v Ormožu razširjena seja sekcije za društveno dejavnost občinske konference SZDL, na kateri so razpravljali o programu kulturno prosvetnih društev za naslednjo sezono.

Nesreče na ormoškem območju

V petek, 15. septembra, je bila dveletna Sonja Malec iz Šalovec št. 31 v ormoški občini na paši pri starem očetu Alojzu Malcu iz Šalovec. Od doma sta bila oddaljena le sto metrov in čez nekaj časa je odšla Sonja sama domov. Doma na dvorišču je bila v tistem času Sonjina mati Angela, ki je iz studenca zajemala vodo, medtem ko je bila 63-letna stara mati v hlevu pri žirvi. Sonja se je na dvorišču igrala z mačko, mati pa je odšla kak mesec dni staremu sinu v kuhinjo in se tod zadržala nekaj časa. Okrog 18. ure je začela iskati hčerko Sonjo na dvorišču, zatem pa se pri sosedih, ki so jo potem skupno iskali. Po 15 minutah jo je mati našla mrtvo v gnojni jami za gospodarskim poslopjem, kjer je Sonja ježala na hrbtu. Mati jo je takoj odnesla v hišo. Vsa prizadevanja, da bi Sonjo z umetnim dihanjem vrnil življenje, so bila zaman. Poizvedbe so poklicali zdravnika, ki je je potrdil smrt, in ker vzrokov nasilja ni ugotovil, je izjavil, da je nastala smrt zaradi utopitve. Vse kaže, da je odšla pokojnica Sonja z dvorišča na vrt do gnojne jame,

kjer ji je spodrsnilo in je padla v jamo ter utonila.

V torek, 12. septembra, se je ob 6.45 pripetila prometna nesreča na Ljutomerski cesti med osebnim avtomobilom kombijem MB 308-02, ki ga je upravljali Stanko Brodnjak, sin Hinka, rojen 3. maja 1939, stanujoč v Mariboru, Bolševca III. 2, in mopedom MB 91-152, ki ga je vozil Stanko Kirič iz Malega Brdovca, nika št. 25 pri Ormožu. Pri nesreči je bil laže poškodovan Stanko Kirič. Skupna materialna škoda znaša 2000 novih dinarjev.

V ponedeljek, 11. septembra, je ob 6. uri posestnik Jožef Tomažič iz Vitana št. 1 obvestil ormoško postajo milice, da je njegov gospodar, ki pomočnik čez noč na stopnišču, ki vodijo v podstrešno stanovanje, umrl. Zdravniki je ugotovili, da je umrl pokojnik zaradi nenadnega zastaja obtoka krvi — kapl. Zdravniki pri ogledu ni ugotovili nobenih znakov nasilja; poškodba, ki jo je imel pokojnik na glavi, pa je lahko nastala pri padcu s stopnišča. -p

CENE

V PTUJSKI POSLOVALNICI »POVRTNINE« (PRI MAGDI)

Breskve 3, grozdje I. 3,30, grozdje II. 3,20, bruske I. 3, bruske III. 2, jabolka II. 1,80, lubenice 1, sveže slive 1,10, paradiznikova mezza 250 g 2,53, limone 4,50, rozine 6,20, suhe slive 3, čebulja 1,20, česen 8,50, jedilno korenje I. krompir I. 0,70, krompir II. 0,60, ohrovt 1,80, pesa 1,20, paprika (babura) 1,20, paprika (paradiznik) 1,50, paradiznik 1,50, solata (endivija) 1,80, sveže zelje 1,50, kisto zelje 1,50, fižol (prepelic) 4, fižol (enobarvni) 3,90, fižol (tetovec) 3,90, papirnate vreče 3,15, olje belo 11 5, olje belo 0,51 2,90, olje bučno 11 12, olje bučno 0,51 6,20.

pa je treba javno zdravstveno službo organizirati tako, da bo pacientom nudila to, kar jim nudi zasebna zdravstvena praksa. Potrebno bo skrajšati čas čakanja, skrajšati razdaljo do zdravstvenih ustanov z ustanovitvijo novih, omogočiti potrebne in pravočasne obiske, urediti neprekinjeno zdravstveno službo in izboljšati odnos do pacientov. Pri slednjem je mišljeno poleg zdravljenja posvetiti več časa psihoterapiji (pogovoru s pacientom ipd.).

S seje sveta za zdravstvo OS Ptuj REGIONALNI ZDRAVSTVENI CENTER OBČIN MARIBOR, LENART, SLOV. BISTRICA, ORMOŽ IN PTUJ

Zdravstveni zavodi v ptujski občini naj se integrirajo ob pogojih združitve. Ni potrebe po novem odpiranju zasebne zdravstvene službe. Zboljšati je treba javno zdravstveno službo. Pripravljajo načrte za prvo fazo gradnje nove bolnišnice. Ureditev zdravstvene postaje v Majšperku naj se ne zanemari.

Pred kratkim je svet za zdravstvo občine Ptuj po razpravi sklenil, naj skupščina občine pristopi kot soustanoviteljica regionalnega zdravstvenega centra za občine Maribor, Slovenska Bistrica, Lenart, Ormož in Ptuj.

Svet je ugotovil, kako napreduje integracija zdravstvenih zavodov v občini. Skupščini je poslal predlog, naj se zdravstvene ustanove v ptujski občini integrirajo po pogojih združitve enakopravnih organizacij, razpišejo naj se delovna mesta itd.

Razpravljali so tudi o zasebni zdravstveni praksi; ali jo je potrebno povečati, ali je sploh potrebna ali ne, in podobno. Zdravniki-udeleženci seje so menili, da ljudje še vedno mislijo, da bodo, če bodo plačali, bolje pregledani. Svet je sklenil, da odpiranje zasebne zdravstvene prakse ni potrebno, pač

je staro treba večno popravljati. Pri zbiranju sredstev je poleg občinske skupščine obljubila pomoč še tovarna volnenih izdelkov v Majšperku.

Skupščini občine Ptuj je poslal svet predlog, naj ureditev zdravstvene postaje v Majšperku ne zanemari. ZR

Pred volitvami v nov plenem Ob SS Ptuj

V drugi polovici decembra bo v Ptujju deseti redni občni zbor Zveze sindikatov ptujске občine, na katerem bodo izvolili novi plenem občinskega sindikalnega sveta Ptuj za mandatsno dobo 1968—1969.

Volitve novega sveta so zelo odgovorna družbenopolitična naloga članov sindikata, sindikalnih podružnic in odborov strokovnih sindikatov. Priprave so se že pričele. Organizacijsko kadrovska komisija pri občinskem sindikalnem svetu Ptuj je izdelala predlog, naj bi bilo v novi plenem sveta izvoljenih 37 članov.

Glede na to bi naj delegiral sindikat delavcev industrije in rudarstva z včlanjenimi 387 delavci osem članov; sindikat delavcev kmetijske, živilske in tobačne industrije z včlanjenimi 2484 delavci devet članov; sindikat gradbenih delavcev z včlanjenimi 485 delavci dva člana; sindikat delavcev prometa in zvez z včlanjenimi 492 delavci dva člana; sindikat delavcev storitvenih dejavnosti z včlanjenimi 2452 delavci osem članov; sindikat delavcev družbenih dejavnosti z včlanjenimi 1266 delavci osem članov.

O tem, kdo izmed članov bo izbran za kandidata za novega člana plenema, bodo v teh dneh razpravljali in odločali izvršni odbori sindikalnih podružnic, ki bodo do 1. oktobra poslali svoje predloge kadrovske komisiji pri OBSS Ptuj. Ta bo vse predloge dala v javno razpravo v sindikalnih podružnicah. FB

Avtobusna postaja v Ptujju ne zadovoljuje potreb in ovira promet, saj je na nepravem mestu.

biletarnica, pisarna prometnega osebja, čakalnica, bife, delikatesa, trafika, telefonska govornica in sanitarije.

Predračunska vrednost znaša nekaj nad 100 milijonov starih dinarjev brez opreme. Gradnjo bodo sofinancirala poleg avtobusnih podjetij tudi druga podjetja, ki bodo imela na postaji svoje prostore. Dogovora, koliko bo katero izmed podjetij prispevalo, še ni. S takim sofinanciranjem bo gradnja prej omogočena. Po vsej verjetnosti bo otvoritev v času 1900-letnice Ptujja. Soinvestitor bo tudi občinska skupščina. Banka je spodbujala, da je možno najeti kredit.

Ptuj bo z novo avtobusno postajo dobil zelo pomemben ob-

Bolje bi morali urediti tudi parkiranje. Vedno več je avtomobilov, vozniki pa jih postavljajo tudi tja, kamor jih ne bi smeli in kjer ovirajo promet. Čeprav parkirni prostor med obema bankama še ni dokončno urejen, po velikosti zadošča.

Tudi kolesarji postavljajo kolesa kar ob pločnike, ob zgradbe. S tem ogrožajo promet in poškodujejo zgradbe. Občinska skupščina je sprejela poseben odlok o javnem redu in miru, vendar se ga občani ne držijo. Pojavlja se tudi vprašanje, ali lahko ob vsakem času razkladajo in nakladajo na vseh ulicah.

V mestu je torej še mnogo nerešenih prometnih problemov. ZR

Zakaj učenci ne obiskujejo pouka?

Tri učenke sedmega razreda, ena učenka šestega, ena učenka četrtega in en učenec petega

razreda letos niso bili še niti enkrat v šoli, čeprav se je pouk že pričel. En učenec pa ne obiskuje šole zaradi verouka, zaradi katerega hoče prestopiti na drugo šolo. FB

Združitve šol Podlehnik in Rodni vrh?

Učitelji s Podlehniku menijo, potem ko je delovna skupnost šole razpravljala o priključitvi osnovne šole Rodni vrh k osnovni šoli Podlehnik, da je to nesmiselno. Delovna skupnost je odločila, da se šoli ne združita. V združitvi ne vidijo možnosti, da bi se s tem težki delovni pogoji zboljšali. Obe šolski zgradbi sta dotrajali in ne vidijo razlogov, da bi se združevali. ZR

S posvetovanja o osnutku programa dela prosvetno-kulturnega zbora republiške skupščine

Predsednik prosvetno kulturnega zbora republiške skupščine Miloš Poljanšek je v sredo, 13. t. m., sklical v Mariboru posvetovanje poslancev prosvetno kulturnega zbora iz severovzhodne Slovenije ter predstavnikov občinskih skupščin iz Maribora, Ptuj, Slovenske Bistrice, Ormoža, Ljutomer, Gornje Radgone, Lenarta, Murske Sobote in Lendave. Govorili so o delovnem programu prosvetno-kulturnega zbora v prihodnjem obdobju. Namen sestanka je bil v bodoče doseči boljše organizacijo dela tega zbora.

Okviren delovni program

Plan kulturno prosvetnega zbora je zelo obširen, saj zajema področje solstva, znanosti in kulture, načrt obravnavanja in reševanja načelnih vprašanj, ki zajemajo skoraj vse dejavnosti s področja vzgoje in izobraževanja, raziskovalnega dela, kulture, telesne kulture in informativne dejavnosti. Poleg tega pa bo potrebno o nekaterih vprašanjih, ki so bila že obravnavana v preteklem obdobju, ponovno razpravljati, ker so načeti problemi od prvih razpravah ostali aktualni.

Solstvo

Na tem področju bo potrebno posvetiti pozornost predvsem razvijanju in izpopolnjevanju sistema vzgoje in izobraževanja, usposabljanju in izpopolnjevanju učnega kadra in razvoju materialne osnove

vzgojno-izobraževalnega dela. Da bi zagotovili uresničevanje okvirnega programa, bo prosvetno kulturni zbor v obdobju od septembra t. l. do julija 1968 verjetno obravnaval na področju solstva naslednja gradiva: trimesečna poročila o realizaciji in posebni problematiki pri uveljavljanju novega sistema financiranja solstva; problematiko otroškega varstva, poročilo o stanju dvojezičnih šol in šol z italijanskim učnim jezikom; pregled predvidene investicijske dejavnosti za področje prosvete in. Poleg tega pa bo razpravljal in sprejemal različne predpise in zakone s tega področja.

Znanstveno raziskovalna dejavnost

Upoštevaajoč sklepe republiške skupščine o nadaljnjem razvoju znanstveno-raziskovalnega dela si bo potrebno v bodoče prizadevati, da se v prihodnjem obdobju izoblikuje koncept nacionalne politike na področju znanstveno-raziskovalnega dela, dolgoročni program znanstvenih raziskovanj ter stalnost finančnih virov in ustrezen mehanizem njihovega dotekanja in raziskovanja.

Nacionalni znanstveni program naj bi nakazoval splošne smeri in pri tem upošteval dolgoročne naloge družbenega in predvsem gospodarskega razvoja. V okviru koncepta dolgoročnega programa znanstvenih raziskovanj

v Jugoslaviji in v širšem mednarodnem okviru bo treba preučiti mesto in vlogo posameznih raziskovalnih organizacij (Slovenska akademija znanosti in umetnosti, univerza in njeni inštituti, samostojni raziskovalni zavodi itd.).

Kultura

Razprave o stanju in nadaljnjem razvoju posameznih kulturnih dejavnosti bi naj prispevale predvsem k oblikovanju pogojev za nadaljnjo humanizacijo našega človeka in medčloveških odnosov. Zato je potrebno predvsem izoblikovati koncept etnotrajne dolgoročne kulturne politike v republiki in zagotoviti stalnejše vire sredstev ter čim bolj ustrezen način njihovega razdeljevanja.

Kot osnova za celovito razpravo o oblikovanju koncepta dolgoročne nacionalne politike, bodo služile razprave o posameznih kulturnih področjih.

Za smotrnejše načrtovanje, dolgoročno gospodarjenje in podpiranje predvsem tistih kulturnih in umetniških dejavnosti, ki so postale po skupni odločitvi zbora nujni sestavni del kulturne politike v republiki, bi bilo potrebno uveljaviti načelo delitve dohodka.

Iz razprave

V razpravi so sodelovali predvsem poslanci, ki so poudarili, da je tak način sestajanja mnogo bolj uspešen, kot je bila dosedanja praksa, ker so poslanci predhodno pred glasovanjem v skupščini seznanjeni z gradivom.

O osnutku programa je predvsem navedeno, da bo za posamezne seje kulturno prosvetnega zbora skupščine pripravljali gradivo republiški sekretariat za prosveto in kulturo. Pri pripravljanju gradiva, bi po mnenju poslancev bilo potrebno pritegniti tako poslance, družbeno-politične organizacije in ostale občinske forume. Če bi vpeljali to prakso, bi npr. zakon o šolstvu bil drugače obravnavan v skupščinskih organih.

O problematiki osnovnega solstva bo potrebno kompleksneje razpravljati, vendar nastopa vprašanje, če lahko v ustreznem času dobi na razpolago kulturno prosvetni zbor podatke s tega področja, saj je pri vprašanju nagrajevanja solstvenih delavcev v razvitih in nerazvitih področjih nastajajo razlike do 30 tisoč S din in še več. Program vzgojno-izobraževalnega procesa, učni načrt, pa je za vsa Slovenija enak.

Da bi prešli na obravnavanje določenih pereh problemov na področju kulture, so v programu dela zbora kompleksno obravnavane vse vrste kulture. V Sloveniji ni izdelane koncepcije razvoja kulturnih ustanov, ki so med seboj slabo povezane, saj gremo večkrat na tem področju v določeno ekstenzivnost brez večjega vpliva in večje uresnitosti. Podobna ocena velja tudi za naše znanstveno-raziskovalno delavnost. K širši kulturi spada tudi znanstveno delo, za to delo pa je tako slovenski kot jugoslovanski prostor preozek. Zna-

Simpozij književnikov v Statenbergu je končan

Simpozij književnikov, ki je bil pretekli teden na idiličnem srednjeveškem gradu Statenberg, je bil že četrty po vrsti in je postal tako tradicionalna oblika medsebojne izmenjave mnenj jugoslovanskih pa tudi tujih književnikov. Pokrovitelj tega srečanja književnikov je občinska skupščina Slovenska Bistrica, ki je priredila za vse udeležence tudi lep sprejem. Skoda le, da tudi letos ni bilo srečanj med književniki in učenci šol, kar je bilo do sedaj oblika njihovega dela.

Dnevni red simpozija je zajemal dve temi, in sicer »Pot literarne dela od ustvarjalca do bralca« in »Funkcija besede v poeziji«.

Otvorilni, ki je bila v petek, je prisostvovalo več kot trideset književnikov in povabljenih gostov. Med njimi je bil tudi gost iz prijateljske Češke dr. Vitazoslav Hečko. Uvodni referat je imel Miloš Mikeln o materialnem položaju naših književnikov. V razpravi, ki je sledila, je prišlo ponovno do obravnave predega vprašanja naših književnikov pa tudi premale dejavnosti naših ljudskih knjižnic, do katerih ima

naša skupnost bolj mačehovski odnos.

V petek zvečer so književniki obiskali razstavo baročnega kiparstva na Stajerskem. V soboto se je razprava nadaljevala o funkciji besede v pesništvu. Raziskovalec slovenske poezije dr. Boris Paternu in Taras Kermauner sta imela po mnenju prisotnih o funkciji besede v pesništvu zelo dobre referate. Ob koncu simpozija so sprejeli književniki več sklepov, s katerimi bodo seznanili tisk in radio, da se problem našega književniškega dela in knjižničarstva uredijo in se jim da tisto mesto, ki jim gre.

Od gradu Statenberg so se književniki poslovili na zaključnem večeru, ki ga je priredila občinska skupščina Slovenska Bistrica. Ob zaključnem govoru je predsednik Miro Kolenko poudaril, naj bi bilo v bodoče to srečanje še številnejše in bi tako bil pomen simpozija še večji.

Na koncu velja še poudariti solidno postrzebo in gostoljubje, ki so ga nudili vsem gostujočim gostinski uslužbenec gradu Statenberg pod vodstvom gostiteljice Zlatke Jurinec.

Vzgojitelj in atlet

Marsikdo, ki je šel v popoldanskim urah proti Podlehniku, je opazil drobnega mladeniča, ki je tekel ob robu ceste. Začuden se je ozrl za njim. Ljudje, ki prebivajo tu okrog, pa ga že dobro poznajo, saj skoraj vsak dan teče mimo njih. Če bi jih vprašal, kdo je, bi dejali nekako takole: »To je naš učitelj, atlet.« Res je, ta osamljeni tekač je učitelj iz Podlehnika, atlet Rudi Vivod, ki živi in dela samo za dvojce: za vzgojo otrok in atletiko.

Ko sem ga obiskal v šoli, se mi je predstavil nežen, droban, a žilav mladenič. Nihče mu ne bi prisodil, da je v njem toliko energije, toliko volje. O sebi in svojem delu in rezultatih ne govori rad. Več povedo njegovi bližnji — žena in sodelavci.

Rudi se je pričel ukvarjati s športom na učiteljski v Mariboru leta 1960. Njegovo hitrost in izdržljivost ter voljo je opazil profesor Milan Kabaj, sam nekdanji atlet. Navdušil ga je za atletiko in mu bil prvi trener. Rudi se je odločil za srednje proge, se pravi za tek na 800 m in 1500 m. Tem program je pozneje dodal še tek na 1500 m in 3000 m z ovirami. Vključil se je v ZAK Maribor, katerega barve zastopa še danes. Že kot mladinec je pokazal, da lahko v prihodnosti pričakujemo od njega lepe uspehe. Leta 1962 je

Rudi Vivod

nastopil na prvenstvu Slovenije in dosegel drugo mesto v teku na 1500 m. Takrat je tudi sam spoznal svoje sposobnosti in je pričel trenirati še bolj intenzivno. Stalnega trenerja ni imel in ga še vedno nima. Trenira sam, sam si postavlja naloge, ki jih mora opraviti med treninjom. Trenira dvakrat dnevno — zjutraj in popoldne. Popoldanski trening je daljši in bolj naporen. Takrat redno preteče okrog 20 km po različnem terenu. Teče v raznih smereh: od Podlehnika do Ptuja in nazaj, drugič spet po cesti Podlehnik—Videm—Leskovec—Podlehnik ali pa po gozdovih okrog Podlehnika. Povsod ga ljudje poznajo in jim je dobrodošel znanec.

Njegova ljubezen do atletike in velika volja sta mu letos prinesli nekaj lepih rezultatov. Bil je tretji v teku na 1500 m z ovirami na tekmovanju Alpe-Adria v Ljubljani, drugi na 1500 m na kriteriju mest v Mariboru, četrty na 1500 m brez ovir in drugi na 1500 m z ovirami in drugi na tekmovanju za pokal SRS, četrty na finalu v tekmovanju za pokal Jugoslavije v Sarajevu, četrty na 1500 m brez ovir in drugi na 1500 m z ovirami.

AZ

MILAN BABIČ NAPREDEN KMETOVALEC

Za Milana Babiča, kmetovalca iz Mote pri Ljutomeru, ni potrebno dvakrat vprašati vaščanov, ker ga večina pozna po aktivnih razpravah na sejah občinske skupščine, občinske konference SZDL, združnega sveta in upravnega odbora KZ »Kmetovalec« Ljutomer, krajevne skupnosti, posebno pa po skrbnem in naprednem gospodarjenju.

Marsikdo ne more verjeti, da si je kmetovalec lahko tako lepo in domiselno uredil svoj dom, ki ga na vrtu krasijo raznovrstne rože, palme in okrasna drevesa. Večkrat tarnamo, da pogrešamo po naših vaseh rože na oknih, v vrtovih pred hišami itd. Vse to pa lahko najdemo pri Babičevih.

Uspehi v sodobnem gospodarjenju

Na področju krajevne skupnosti Cven, ki zajema vasi Mota Cven, se kmetovalci pretežno ukvarjajo z živinorejo. Milan Babič sodeluje v pitanju živine z zadrugo že deset let. Zadruga mu da v pitanje teleta od 80 do

sveta krajevne skupnosti, član UO in združnega sveta KZ »Kmetovalec« Ljutomer.

Kot član najvišjih samoupravnih organov zadruge ima pomembne naloge. »Vsekakor je pomembno, da se pričnejo problemi v kmetijski proizvodnji kompleksno reševati. Nisem proti združevanju kmetijskih organizacij, saj bi po mojem mnenju morale obstajati kmetijske organizacije še v boljši obliki, da bi nudile kmetu več strokovne in finančne pomoči, da bi vse probleme, ki so danes v kooperaciji proizvođač, postopoma odpravili itd. Kooperacija, če bi prišlo do spajanja kmetijskih organizacij, bi morala biti popolnoma zase. Sicer, odkrito povedano, težko nam je, če pogledamo nekaj let nazaj — na začetek ustanavljanja kmetijskih združ. Bil sem med prvimi pobudniki za ustanovitev kmetijske zadruge (KZ »Kmetovalec« Ljutomer). Takrat nam je s težavo uspelo spraviti organizacijo na noge. Zelel bi, da zadruga oziroma združništva ne bi odpravili z združevanjem kmetijskih organizacij, ampak da bi nova organizacijska oblika kmetu nudila še več. Pripust k takšnemu načinu združevanja pa bi bil koristen itd.«

Kooperacija v »KZ Kmetovalec« Ljutomer

O problemih v KZ »Kmetovalec« Ljutomer je bilo v Tedniku v več člankih podrobneje obravnavano, kjer sem opisal predvsem probleme v lastni proizvodnji zadruge. Da bi se seznanili s kooperacijsko proizvodnjo zadruge, sem se o tem vprašanju pogovarjal z Milanom Babičem.

Odnosi zadruge do kooperantov so koristni in pravilni. Če je kooperant v denarnih težavah, dobi predplačilo za pitanje živine, ki jo ima v kooperaciji, kar je zelo pozitivno (pomankanje finančnih sredstev zadruge).

Potrebno je upoštevati, da živi 50% združnih kooperantov na hrbitovitem predehu, da kooperira zadruga z malim kmetom, ki goji samo eno glavo živine, in kooperira s 300 kg umetnih gnojil, ki jih tudi po tri leta nazaj ni plačal itd. Ko je povrnil stroške, mu niso računali obresti. Takih malih kmetov je na tem področju zelo veliko. Te ugotovitve so zelo pozitivne pri ocenjevanju kooperacijskih odnosov KZ »Kmetovalec« Ljutomer.

Posojila za nabavo drobne kmetijske mehanizacije

Kmet se čuti zelo zastopavljenega, ker ne more dobiti potrebnih investicijskih sredstev za nabavo kmetijske mehanizacije. Zato je tudi eden od osnovnih problemov pri privatnem sektorju nezadostna mehanizacija, ki je nujno potrebna, če hočemo obravnavati zasebno kmetijstvo kot sodobno z vedno večjim ustvarjanjem.

Milan Babič

100 kg. Ko živino spita, jo proda zadrugi, ki pri odkupu obračunava težo teleta pred pitanjem v kooperaciji, s čemer pa kmetovalci niso popolnoma zadovoljni, ker je lahko razlika v prodajni ceni tudi do 12 tisoč starih dinarjev. Vsekakor pa obstajajo dobri kooperacijski odnosi z zadrugo (KZ »Kmetovalec«), ker lahko kmetovalec nabavi teleta, za katerega nima denarnih sredstev.

Še o lastni proizvodnji

Skupno ima 7 ha kmetijskih površin. Kljub temu da to področje ni sadjarsko, je obnovil več nasadov sadovnjakov v starosti osem let. Zaradi tega škropi kot na področjih, kjer so pogoji za razvoj sadjarstva. S pogostim pravljinim škropljenjem vse sadne boleznijo že v osnovi zatire. Za opravevanje ajde, sadja idr. ima deset čebeljih družin. Vzdrževanje čebel se samo kot tako ne izplača, vendar je opravevanje cvetov kmetijskih kultur velikega pomena za uspešen razvoj plodov.

Kooperacija in problemi v zadrugah

Milan Babič je odbornik občinske skupščine Ljutomer, član občinske konference, član

25 let Zveze pionirjev

Letos poteka 25 let, odkar je bila na kongresu USAOJ v Bihaču 27. decembra 1942 ustanovljena ZVEZA PIONIRJEV JUGOSLAVIJE. Takratna naloga te otroške organizacije je bila združiti mladih sil v boju za osvoboditev dežele. Pripadnike tega otroškega gibanja je prevzela patriotska zavest, delavnost, borbenost in tovarštvo. Na teh tradicijah deluje pionirska organizacija še danes. Razvija poseben stil dela med otroki ter jih spodbuja k vsestranski aktivnosti. Zdrružuje vse otroke od sedmega do štirinajstega leta starosti. Organizacijsko je vključena v program osnovne šole ter je postala pomemben vzgojni dejavnik.

Praznovanje 25-letnice Zveze pionirjev se časovno ujema s proslavo ustanovitve slovenskih brigad, v ptujski občini pa se bodo pionirji spominjali ustanovitve Slovenjgorske čete.

Občinska zveza društev prijateljev mladine je imenovala 13-članski pripravilni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki družbenih organizacij ter člani predsedstva Zveze prijateljev mladine. Imenovani sta še komisija za izdajo zbornika in podelitev priznanj.

Program je razdeljen na naslednja področja:

- prenašanje tradicij NOB na mladi rod;
- spoznavamo pionirsko organizacijo;
- sodelovanje pionirskih odredov v gornjavini;
- tekmovanja in razpisi društev in organizacij;
- sklepane prireditve na šolah in v Ptuj.

S področja prenašanja tradicij na mladi rod bodo borci skupaj s pionirji organizirali KURIRSKO POŠTO, v juniju 1968 pa bo v Mostju, kjer je preminila Slovenjgorska četa, partizanski miting. Pionirji bodo zbirali spomine in življenjske borbe v svojem kraju ter jih zapisovali v odredne kronike.

25. SEPTEMBER JE DAN PIONIRJEV, ki ga pionirji praznujejo že šestlet. Za otroški praznik pomeni učenec osnovnih šol začetek novega šolskega leta. Letos mu daje praznovanje 25. obletnice Zveze pionirjev še posebno slovesen pomen. Na odrednih konferencah bodo pionirji sprejeli delovni načrt, ki bo sestavljal del prizadevanj vzgojnega kolektiva ter odraz želja in pričakovanih učenecov.

NE ZNACKE, proslavili bodo spominke dneve in se odločno zavzeli za boljši učni uspeh. Vsak pionir bi moral čutil dolžnost in odgovornost do vzgojiteljev, staršev in družin, ki mu omogočajo znanje in razvedrilno ter skrbijo za njegov vsestranski razvoj.

Pravočasno in korajžno se bo treba lotiti nalog. Vzgojitelji, starši in družbene organizacije naj bi konkretno pomagali mladim pri uresnitvi programa. Kar poglejmo, kaj čaka pionirje v šolskem letu.

Ko bodo sestavili odredni program, ga sprejeli na odrednih konferencah 29. septembra, se bodo začeli pripravljati na sprejem ciljanov v Zvezo pionirjev. Ti sprejemi bodo okrog 29. novembra. V teh dneh bodo v Ptuj zasedanje občinske pionirske skupščine z razvijanjem priprav, osrednja proslava obletnice Zveze pionirjev ter sprejem pionirjev in vzgojiteljev pri predstavnikih družbenih organizacij in občinskih skupščin. Na tej proslavi bodo porazdeljene zlate značke in priznanja zaslužnim prosvetnim in družbenim delavcem. Na dan JLA bodo podeljene nagrade pionirjem za najboljše spise: Moj kraj in partizanski kraj. Ob novoletni letnici bodo pionirji preželi najlepše veselje: trenutke in že se bodo pripravljali na polletne počitnice. Če bodo imeli lepe učne uspehe, bodo počitnice preželi v sankanju in smučanju.

Na slovenski kulturni praznik — 4. februar — bodo prejeli bralne značke, na šolah pa imeli vrsto praznovanj. V Ptujju pa bodo mladi literatni čitali svoje spise pred slovenskimi književniki. V maju bodo športna tekmovanja in sprejem pionirjev v Zvezo mladine. Radio Ptuj je povabil pionirje in odrede občin Ptuj in Ormož na tekmovanje KANJ SE PTUJ PRIPRAVILA NA 1968-LETNICO OBSTOJA. Lokalni list TEDNIK vabi pionirje in mladino, da s svojimi prispevki sodelujejo v tiskani NABA PISMA, zaslužitve bodo vključile v svoje vrste več pionirjev, avto-moto društva bodo sodelovala pri ustanavljanju prosvetnih društev, podmladniki Rdečega križa bodo nadaljevali s humano akcijo SPOŠTUJMO STARE LJUDI V BOJU ZA SVOBODO. Zveza prijateljev mladine bo podelila najboljšim športnim ekipam, odredom in najboljšemu pevskemu zboru spominke pokale »25 LET ZVEZE PIONIRJEV«. Ptujski pionirji so dali pobudo PIONIRSKEMU LISTU, ki naj bi spodbudil pionirje širom po Sloveniji k spoznavanju zgodovine najstarejših mest Slovenije. V okviru proslave 100-letnice obstoja Ptujja bi lahko obravnavali tebe teme: Ptuj v rimski dobi, Slovenske knjižnice na Ptujju, Ptuj v srednjem veku, Zgo-

govina gradu, Kaj razkrivajo arheološke zbirke v muzeju, Ptujске znamenitosti, Ptuj v literaturi, Ptuj v boju za osvoboditev.

Pionirji z najboljšimi prispevki bodo sodelovali na svečani proslavi v Ptujju. Pripravilni odbor za proslavo Zveze pionirjev bo izdal ZBOJNIK, ki bo vseboval prispevke mladincev-udeležencev NOB, graditelji v dobi obnove naj bi opisali življenje mladinskih brigad, prosvetni in družbeni delavci bodo opisali spomine in vtise o delu s pionirji in mladino, sedanji mladinci in pionirji pa naj bi pisali o sedanjem delu.

Novo šolsko leto se mi je srečno začelo. Zelo rada berem knjige in se veselim na srebrno bralno značko.

TEKMUJMO ZA BRALNO ZNACKO! Soljarju, ki ni kaj rad se ne uči, tudi branje knjig smrdi, a Suhadolčan, naš pisatelj, vseh otrok je res prijatelj, ker se je spomnil in pokazal nam pravo bralno tekmo to.

Mi ptujski Soljarji tekmujejo za bralno značko Ingotičevo. Če hočemo jo dobiti, šest knjig moramo prebrati pa tri pesmice na pamet znati.

Oj, predraga značka ti, si nagrada, ki jo s trudom lahko vsak dobi! Učenec si v ponos, dvigal v njem zanos, Zato naš pisatelj dragi, Suhadolčan, hvala ti, ker pogodiš bralno tekmo si!

Neda Stanič, 7 razred osnovne šole, Toneta Znidarica, Ptuj

Draga Neda! Gotovo si že mislila, da je tvoja pesmica umrla in s žalostno zamahnila z rokama. Pa ni tako. Glej jo, kako je v NAŠIH PISMIH zagledala belj den!

S knjigami si pa le ostani nerazdružna prijateljica! Prežihov Voranc je imel v mislih tudi tebe. Neda, ko je zapisal:

»Kako srečen je današnji rod, ki mu ponujajo knjige od vseh strani.«

Oglas se še in novo pesmico napiši! Družnace bom pa tvojega pesmica tudi veselja.

Pozdravljam te!

VSEM BRALCEM NAŠIH PISEM! Saj mi ne zamerite, če je danes samo eno pesmico prišlo na vrsto. Pesmica ima pač kritico in med njimi mora biti nekaj praznega prostora. Nikakor je ne smemo stisniti.

Ko mi boste kaj pisali, napišite kot pismo! Vsaj začetek naj uvod naj bo kot v pismu, v jedru epistite tisto, kar hočete povedati, za konec pa kakor vaše želje in podra-vje. Kajne, saj se razumemo in vemmo, da NABA PISMA niso šolski spisi in se jih ne drži nobena šolska smoila. Ojunačite se!

Alenka

VZGOJNA VPRAŠANJA

Mladina na krivih poteh

Tisoče in tisoče zgodb piše življenje. Mnoge od njih so pretkane z rožnatim sojem sreče, mnoge, prečnoge pa s sivno gorja in nesreče, in črni madeži zla so v njih.

Vse zgodbe o mladini, ki je na krivih poteh so žalostne. Toda govoriti hočemo o njih, opozarjati želimo nanje, iskati želimo vzroke za mladinsko prestopništvo, spoznati posledice, iskati možnosti in načine, da vrnemo mladino na pravo pot.

Pravzaprav želimo še več: želimo, da bi bilo žalostnih zgodb vedno manj! Tu pa moramo sodelovati vsi! Boste tudi vi prispevali svoj delež? Kako? Ko boste razmišljali o tem, se vam bodo utrnile same od sebe prave misli.

Tako se je začelo

Vsaka zgodba ima svoj začetek.

Začetek ene izmed mnogih zgodb je bil tak:

Ko razvezi sta ostala otroka njej. Zaposila se je, vse svoje razočaranje v zakonu pa je prekovala v ljubezen do otroka.

Nalagala si je vedno več bremen, da je lahko zadostila želje svojih otrok. »Mama, daj denar!« sta prihajala otroka k njej; zdaj za kruh, zdaj za knjige in zvezke, zdaj za kaj drugega. Dajala je, bila je vesela, da je lahko dajala in sčasoma ni niti vedno vpraševala, čemu bo otrokoma denar. Otroka sta se ji smilila, ker sta bila čez dan tako sama sebi prepuščena, dajala je, ker je bila prepričana, da bo tako vsaj delno odtehtala izgubljen očetov ljubezen. Pa tudi sebičnost je kanila svoj del v to dejanje; saj ni hotela, da bi ji kdorkoli, še najmanj pa oče njenih otrok očital, da neskrbi dovolj za otroka.

Dan na dan je tako bojevala boj med ljubeznijo, odgovornostjo in sebičnostjo. Otroka sta doraščala, potrebe pa tudi želje so rasle z njima.

Deklica se je razvila v dekle, njene želje pa so se razvile v zahteve.

Mati je dajala in dajala, ter se vedno bolj spreminjala v avtomat, ki daje in zanj ni povračila v hvaležnosti in ljubezni. Ostre in trde besede so bičale

mater, če ni mogla zadovoljevati vseh želja svojih dveh otrok.

Uboga mati!
Uboga dekle!
Ubogi fant!

Mati nemočno razmišlja: Dekle je izgubljen metulj, ki razdaja svojo mladost praznemu življenju in ne vprašuje, kaj bo jutri. Fant se ne zna odrediti ničesar in že ga je zaneslo na kriva pota.

Kako se je že naša zgodba začela? Pravzaprav se je začela ob razvezi, ko si je mati naložila preveliko mero ljubezni in popustljivosti. Ni vedela, da je prevelika ljubezen in popustljivost lahko vzrok, ki žene mladega človeka na kriva pota.

Tako in tudi drugače se začnejo številne zgodbe o mladih ljudeh, ki se znajdejo na krivih poteh.

Zgodbo o Tonki smo že slišali. To je zgodba o dekletcu, ki je tekalo z bosimi, pomoderlimi nožicami skozi zimski dan in je dom ni pogrešal. To je zgodba o dekletcu, ki ji je dom naložil, še majhni in drobčni, vso skrb za mlajše bratce. To je zgodba o dekletcu, ki je bilo krivo za vse, kar je bilo doma narobe, o dekletcu, ki je vzraslo brez ljubezni in sta jo vzgajali palica in kletev. Iz malega prikupnega dekletca se je razvilo nemirno, begajoče dekle, ki je v iskanju tople ljubezni zašlo v neprimerno, neodgovorno družbo. »Otožujem dom!« so bile besede, ki jih je izrekla, ko je pred sodniki razgrnila žalostno sliko zgrešene domače vzgoje, vzgoje brez ljubezni.

Se zavedajo Tonkini starši, da je pomanjkanje ljubezni pri vzgoji tudi vzrok, ki lahko kaneje potisne mladega človeka na kriva pota? Tonkini starši? Vsem staršem in vzgojiteljem naj bi bilo to jasno.

»Zakaj me očka in mama ne marata?«
Bo to vajino opravičilo, če bosta rekla: Rodil si se proti najini volji. Nisi bil zaželen, pa si prišel. — Ni bilo nujno, da se je otrok rodil. Ni bilo nujno, da je bil otrok spočet. Sodobna sredstva za urejevanje porodov dovoljujejo vsakomur, da se rodi otroci, če so in kadar so

zaželeni. Ni krivda otrok, če se rodijo nezahvalni.

In vidva? Razočarana sta, ker sta si želela sina, pa se je rodila deklica. Vsak dan bolj neto občutek manjvrednosti v deklici. Jo hočeta onesrečiti za vse življenje? Pa saj sta dovolj zreli človeka, da končno prelomita svoje razočaranje in vzjubita svojo deklico, saj je vendar tako prikupna.

Zakaj je Frančka tako zlobno dekle, zlobno, opravičilo, škodoželjno? Mar nisi ti, mati, ubila vse lepo v njej, ko si ji dan na dan očitala njeno prirojeno telesno napako in v jezi nešteto krat ponavljala: Bog že ve, zakaj te je zaznamoval Frančka je bistra in bi se kljub telesni napaki dobro uveljavila v življenju. Tako pa se vsi bojijo njene zlobe, opravičilo in škodoželjnosti. Se zavedaš, mati, kaj si storila? Tudi z zlobnostjo lahko ubiješ človeka. Ubij pa se zločin. Že res, da sodišča ne registrirajo takih »ubojev«.

Zakaj mama in očka nimata Karleka rada? Zato, ker je »grd« otrok, Jože in Marjan pa »lepa« otroka. Kaj ni tako razlikovanje ne samo neumno, ampak še kar zločinsko? Kaj bo iz Karleka, če se starši ne bodo čimprej spametovali?

»Zakaj me očka in mama ne marata?« To vprašanje otrok je obenem obsodba staršev. To vprašanje otrok pa bi se lahko tudi nanašalo na druge ljudi, na tiste, ki kakorkoli ravnaajo z njim. Si želimo takih vprašanj, takih obsodb? M. F.

STANKO PAHIČ:

Iz pradavnine ormoškega kraja

Nekako v tistem času, ob koncu 3. tisočletja pred n. št., so se ti neolitski ljudje tudi naselili tod in tako poznamo celo nekaj njihovih bivališč, ki pa še niso raziskana. Ob Dravi so bila na njihvah za Hardekom, na rav-

tem posebni potujoči trgovci raznašali in izdelke daleč naokoli in jih zamenjavali za živež in oblačila. Pri tem so čisto zašli tudi v težave in nevarnosti, ko je veljalo svojo robo skriti, in zakopali so jo navad-

časa pove manj kot najdbe črepinj iz bronaste dobe na griču Strmcu pri Strjancih, kjer je bila za globokim jarkom in varnim nasipom skrita skromna naselbina iz tistega časa. Nihče je še ni raziskoval, čeprav je vrh tega najstarejšega gradišča pri nas tako razkopan, da mu domači ljudje pravijo kar »divje gredé«.

II

Okrog leta 1000 pred n. št. so kraji okrog Ormoža — in tokrat tudi mestno območje samo — spet oživele. Nova ljudstva so prišla ob Dravi proti zahodu ter si na primernih legah ustvarila nova bivališča. Med Pohorjem in Kozjakom jim je ozka so-

teska Drave zaprla pot, zato so ostali rajši na ravninah ter so si tudi na razgledni legi nad Dravo v Ormožu zgradili veliko naselje. Bilo je verjetno kaj imenitnega videza, čeprav zgrajeno še iz lesa, zakaj hiše so stale v vrstah, med njimi so bile ponekod »tlakovane ulice«, torej že skoraj mestnega videza. Na mnogih ognjiščih je tistih tristo let njenega trajanja gorel ogenj in tu in tam so do danes obstale v zemlji posode, v katerih so hranili živila in vodo, ob pogrebnih pa so jih uporabljali za krste sežganih mrtvecev. Na koncu pa je požar vse razjedal in trava je prerasla pogorišča, prst se je debelila nad njimi ter nazadnje zakrila vse ostanke. V obsejnih izkopavanjih minulih let je prišlo mnogo tega spet na dan. Jame za kole so izdale raziskovalcem florise starih hiš, neštivilna množina črepinj in celo obnovljene glinaste posode pa v

To so danes le ostanki ene izmed največjih gomil na Hardeku, ki so jo razkopali leta 1899, na preostalem delu pa potem zasadili vinsko trto.

nini ob železnici pri Mihovcih, v višjih legah pa pod Pavlovskim vrhom ter pri Veliki Nedelji. Bilo jih je seveda še več, a kaj ko ljudje »stare črepinje« pogosto zavržejo, ko so jih kje izkopali, in te potem ne najdejo poti do muzeja! Zato iz tega časa v ormoški okolici, a tudi drugod po Sloveniji, še ne poznamo niti enega florisa neolitske koče, kaj šele celega zaselka. Dokler tega ne bo, so kamnite sekire še vedno glavni kazipot k prvim kmečkim vasicam v naših krajih. Nastajale so sredi neizmernih gozdov, najraje na varnih suhih tleh, a ne predaleč od pitne vode, saj takrat še niso kopali studencev. Na požganih gozdnih površinah so si ljudje ustvarjali prve njive, gnojili so tisto živino, ki jo imamo še dandanes, ter so si tu in tam pomagali še z lovom.

Ceprav torej ni še skoraj nič raziskanega, nam že kamnite sekire dovolj jasno pripovedujejo, da je bil ormoški kraj v mlajši kamniti dobi že močno obljuden. Današnje mesto samo — rob visoke terase nad ravnino — pa najbrž še ne, ali pa vsaj ne poznamo najdb iz tistega časa. Tako je večinoma gozdna pokrajina s samotnimi vasicami dotakala bronasto dobo (2000—1000 pred n. št.). To je bil čas, ko so ljudje odkrili vrednost rud, jih pričeli taliti v kovine, te pa v posebnih glinastih ali kamnitih kalupih vlivati v uporabne izdelke: bronaste sekire, konice za kopja in sulice, nože, bodala, meče, srpe in za žene seveda različni nakit — ovratnice, zapestnice, prstane in sponke. To delo pa so lahko opravljali le tam, kjer je bilo dovolj rud na voljo, npr. na Madžarskem, odkoder so po-

no kar v zemljo. Tam, kjer je bilo več naših, prihajajo še danes na dan take zakladne najdbe bronastih predmetov, ki tudi v Sloveniji niso posebno redke, najbližji iz Pušencev in Grab pri Središču pa hranita novomeški in graški muzej.

Drugače je bronasta doba v naših krajih prav skrivnostna, ker je skoraj brez najdb. Najbrž ne bomo mogli nikoli doznati, ali so se prvi poljedelci mlajše kamene dobe preselili kam drugam ali pa jih je kdo pregnal, zakaj v poznejšem času o njih ni več sledu. Res so kamnito orodje uporabljali še dolgo, saj je bilo cenejše od bro-

Keltske najdbe so v Ormožu redke, a zanimive: bronasta sponka, tipičen keltski lonec z ozkim vratom ter drug lonec iz grafitne gline z nabrazdano površino.

nastega in so ga lahko izdelali doma; zato je ta ali ona kamnita sekira lahko še iz mlajšega časa. Pač pa je zanesljivo iz bronaste dobe tisti meč, ki so ga pred leti odkrili na ormoškem Odpadu, ne da bi mogli poizvedeti, kje je bil najden. Je prav zameškat, saj je eden izmed najstarejših mečev v Jugoslaviji. Verndar nam o življenju tistega

ptujskem muzeju še danes pripovedujejo o živahni lončarski dejavnosti tistega časa.

V Ormožu je ostala za to zgodnjo ilirsko naselbino še druga sled: okop z nasipom in jarkom okrog današnjega mesta, prednik srednjeveškega obzidja, star torej skoraj tri tisoč let.

(Se nadaljuje)

Rokodelske zadruge v Ljutomeru

Rokodelstvo (obrtni) je bilo v starih časih v Ljutomeru zelo razvito in malokdo je lanko postal tržan, če ni bil rokodelce. Tržani so sicer imeli posestva, hkrati pa so bili obrtniki. Ti so se kakor drugod združevali v rokodelske zadruge, da so združeno lažje zastopali svoje pravice.

Zadruge ali cech (Zunft, Innung, Zeche, Gilde) je bila z državnim dovoljenjem obstoječa zveza za opravljanje obrtne dejavnosti določenih oseb; pazila je, da so določeno rokodelstvo izvajali po pravih in pod nadzorstvom izvoljenega načelnika.

Zadruge so bile sestavljene iz mojstrov, pomočnikov in učenec. Razločevali so tudi enotne in zedinjene zadruge. Prve so združevale rokodelce določene vrste, druge pa so združevale rokodelce več vrst. Navadni rokodelci (čevljarji, tkalci, sodarji, kovači itd.) so imeli v vsakem mestu večkrat tudi v trgu svojo zadruge. Ranocelniki in »padarje« pa so se prispevali med imenitnejše rokodelce in so imeli na Štajerskem svojo zadruge le v Gradcu.

Kakor vsa rokodelstva na Štajerskem, so bila tudi ljutomerska najprej združena z glavnimi zadruhami v Gradcu.

Najstarejše poročilo o rokodelski zadruzi na Štajerskem je listina, s katero je mestno starešinstvo v Gradcu leta 1293 potrdilo stare pravice graškim sedlarjem (tapatnikom). V tej listini so že zajete glavne točke poznejših pravil rokodelskih združ. Slovenija pa je bila v srednjem veku pretežno kmejska pokrajina in tako rokodelstvo po mestih in trgih ni imelo takega pomena, kakor v nekaterih drugih deželah in na Dunaju.

Zanimivo je omeniti, kako si je npr. iskal novi pomočnik zaposlitev v Ljutomeru. Najprej se je moral oglašiti pri očetu, ki je takoj poslal po najmlajšega mojstra. Ta je moral voditi tuje pomočnika k vsem mojstrom in iskati zanj zaposlitev. Najprej ga je peljal k starejšemu mojstru, če ga ta ni mogel sprejeti, pa ga je peljal k mojemu, ki je bil še dalje časa brez pomočnika. Če ga tudi ta ni mogel sprejeti, ga je peljal k drugim mojstrom eziraje se na njihovo starost.

V Ljutomeru in okolici je bilo veliko takih, ki so opravljali rokodelska dela, ne da bi bili združeni, bodisi da jih združenje ni hotela sprejeti ali sami niso hoteli postati njeni člani, ker je združništvo vsem članom nalagalo veliko problemov.

Mojster vajencev ni mogel sprejemati v uk, kot bi to sam želel. Sodarski in lončarski mojster je lahko imel po enega vajenca; ko se je ta izučil, je smel sprejeti drugega. Pri sprejemu in odpustu sta plačala mojster in vajenec po 1 tolar v združni blagajno.

Kasneje so si rokodelci tudi po drugih mestih ustanovili rokodelske zadruge; ljutomerski rokodelci so večinoma bili pridruženi radgonskim zadruham. Šele v začetku 17. stoletja so dobila nekatera bolj razširjena rokodelstva dovoljenje, da so lahko tudi v Ljutomeru ustanovila podzadruge (Viertelle). Take so dolgo časa imeli lončarji, kovači, sodarji, čevljarji, tkalci itd.

(Se nadaljuje)

Modni kotiček - naša nova rubrika

Mnogi naši bralci, posebno bralke, se bodo razveselile, ko bodo videle, da se je tudi v »Tedniku« pojavil modni kotiček. V tem kotičku bomo seznanjali naše bralke oziroma bralce s tekočimi modnimi novostmi pri nas in v svetu. Marsikdo si bo mogoče le našel svoj model, navsvet in svojo barvo. Dandanes pri vsestranskem tehničnem napredku, v dobi elektrifikacije in mehanizacije tudi ne smemo pozabiti na svoja oblačila! Tekma za motorizacijo sicer zasenčuje oblačenje, vendar kljub temu še vedno drži pregovor: Obleka dela človeka!

V kotičku bomo priobčevali slike, modele in opise, iz katerih bodo naše bralke črpale ideje, da si bodo lahko same sešile ali pa izbrale sebi primeren model v trgovini. Vsekemur ne pristaja vsaka barva in vsak kraj.

V pisanem svetu vzorcev in barv moramo najti pravo barvo in model. Oh, kako različni je izgled človeka, ki nosi primerno ali neprimerno barvo svoje obleke. Posebno pri ženskah je važno, da se barva obleke prilagaja lasem, barvi oči in barvi kože. Nežni spol je vedno rad mlad, kljub temu da rojstni datum kaže drugače. Vse to pa lahko skrijemo s pravo barvo in krojem obleke.

Strokovnjaki »Delte« Ptuj bodo poskušali v kotičku svetovati, prikazovati in seznanjati bralce z vsemi novostmi v svetu mode.

Heribert Samuda
glavni direktor »Delte«

Kotiček za kmetovalce in vrtničarje

Izkopavanje krompirja

Krompir se debeli, dokler je cima zelena. Ko se ta posuši (porumeni) in ko olupek otrdi in so gomolji na prezezu suhi, če jih prerežemo, je krompir fiziološko dozorel. Tedaj se je v gomoljih nabralo največ hranilnih snovi. Preden popolnoma dozori, izkopavamo le semenski in zgodnji krompir ter tistega, ki ga je požgala plesen. Prvega izkopljemo zaradi večje semenske vrednosti, drugega zaradi večje cene, slednjega, da ga ne napade rjava gniloba.

Ce se le da, izkopavamo krompir v lepem suhem vremenu, da ne bo blaten. Pri delu pazimo, da ga ne ranimo. Rane povzročajo močnejše dihanje in so vzrok, da začne krompir gniti.

Izkopavamo ročno z motiko, s plugi in izkopači. Izkopače delimo na odmetače, odlagalice in dvigače. Slednji delajo najbolje, zlasti na težji zemlji. Vsi izkopači bolj ali manj obtolčejo gomolje. Te obtolčene niso sicer tako vidne kakor zaseke od motike, so pa kljub temu nevarne.

Preden krompir izkopavamo, pokosimo in spravimo z njive cimo. To je potrebno zlasti, če je cima še zelena in njiva zapleveljena.

Izkopan krompir preberemo in sortiramo. Navadno ga preberemo takoj, včasih pa počakamo, da se mu zacelijo rane. V klet, zasipnico ali skladišče dajemo samo zdrav, suh in hladen krompir. Moker in vroč krompir v skladišču gnije.

SKLADIŠČENJE KROMPIRJA

Krompir uskladiščimo samo v zravnih, suhih, hladnih in temnih prostorih. Za to služijo kleti ali posebna skladišča. Semenski krompir bo obdržal polno semensko vrednost le, če bo temperatura v skladišču ne samo nizka, temveč tudi stalna. Za večino sort je najprimernejša temperatura +4 stopinje. Za nekaterih (talbana, bintje, merkur, askerregen) pa je celo bo-

lje, če je temperatura +7 stopinj.

Krompir se v kleti najbolje drži, če je relativna vlažnost 80—90%.

Semenski krompir ukletimo v zabojčkih, jedilnega pa kar na kupu. Da se krompir na kupu dobro zračni ter da se v njem ne nabirata vlaga in ogljikov dvokis, kar povzroča gnitje, sme biti plast krompirja največ 1,5 metra debela. Če pa postavimo v kup dobre vzdušnike, ga nasujemo lahko tudi do 3,5 metra na debelo.

Da jedilni krompir ne kali, ga pripravimo s pripravki, ki kalitev zavirajo. Preparirati ga je treba tudi s pripravki, ki preprečujejo gnitje.

Krompirjevo klet je treba pred uskladiščenjem razkužiti (beljenje, žveplanje).

ZASIPNICA ZA KROMPIR

Zasipnico za krompir napravimo na ravnem ali samo rahlo nagnjenem svetu in na propustni zemlji. Paziti moramo, da bo zavarovana pred talno in nadzemno vodo. Lega zasipnice naj bo vzhod-zahod. Zasipnico napravimo na površini zemlje, včasih pa, da preprečimo kotavljenje krompirja, poglobimo mesto, kjer bo zasipnica, največ za 10 cm. Sirina zasipnice: 120—150 centimetrov, višina 0,8 metra.

V zasipnico vlagamo le suh in zdrav krompir. Pri tem pazimo, da ga ne ranimo. Zato ga čimmanj premetavajmo! Poškodbe lahko povzročijo večje okvare. Ko smo zložili krompir v kup, ga za komolec na debelo obložimo s slamo. Slamo nalagamo od tal proti slemenu (streha). Na sleme damo debelejšo plast slame. S tem dosežemo, da voda ne bo zamakala zasipnice. Preden začnemo zadelovati zasipnico z zemljo, damo na sleme desko, in sicer zato, da ne zadelamo takoj vrha z zemljo. Prav tako puščamo na vsaka dva metra dolžine zasipnice majhna slamnata okenca. Nezadelaano sleme in ta okenca omogočajo v toplejši jeseni zračenje zasipnice.

(Nadaljevanje prihodnjič)

II. mednarodno tekmovanje službenih psov v Slovenski Bistrici

V Slovenski Bistrici je bilo prejšnjo soboto in nedeljo tekmovanje dresiranih službenih psov iz Avstrije in Jugoslavije. Tekmovanje je deset psov. Sobotno tekmovanje je bilo ob dežju in so njegovi rezultati res realni. Tekmovanje v nedeljo pa je bilo ob lepšem vremenu, da mu je lahko sledilo okrog 1000 gledalcev. Tekmovanje je organiziral klub za vzrejo športnih in službenih psov v Slovenski Bistrici.

REZULTATI TEKMOVANJA: tekmovanje na sledi: 1. Aaso (Avstrija), 2. Jean-Prince (šola službenih psov Ljubljana); tekmovanje v poslušnosti: 1. Aaso, 2. Jean-Prince; tekmovanje v napadu in obrambi: 1. Jean-Prince, 2. Uwe (Avstrija). V skupni razvrstitvi je zmagal in dobil naziv CACIT - kandidat za prvaka - Jean-Prince, drugi je bil Aaso, ki je dobil naziv rezervni CACIT. Na tretje mesto pa se je uvrstil Leksi Jožeta Kobiča iz Celja, ki je dobil naziv prvaka Jugoslavije za leto 1967. Prvak Slovenije je postal Uwe, prvak Slovenske Bistrice pa Mace Mirka Kranjca iz Celja.

SMRT V AVTOMOBILU

V soboto, 16. septembra, ob 5.30 se je na cesti I. reda Ptuj-Maribor v Hajdošah zgodila huda prometna nesreča, v kateri je bilo pet poškodovanih in ena smrtna žrtev. Iz ptujске strani je pripeljal Ivan Rubin s sopotniki s primerno hitrostjo in pravilno po svoji strani ceste z avtomobilom MB 108-42. V ostri levi ovinku v Hajdošah mu je pripeljal naproti osebni avtomobil avstrijske registracije St 61-352, ki ga je vodil avstrijski državljan Julius Kantauer s sopotniki. Zaradi hitrosti in mokre ceste je njegov avtomobil zaneslo v ovinku naravnost čez sredino v nasproti vozeči Rubinov avtomobil, v katerega je udaril s čelno stranjo. Pri trčenju je izgubila življenje 35-letna Margareta Gruner, sopotnica Kantauerja, ki je sedela na sedelu ob sosedni nesreči. Razen pokone je bilo pri nesreči poškodovanih še pet potnikov, med njimi tudi njena mati Cecilija Lorenz in Kantauer ter Ivan Rubin in Veronika Maroh iz Zabolce. Vsi ti so bili hude poškodovani, laže pa je bila poškodovana tudi pokojničina štiriletna hčerka Ingeborg Lorenz. Vsi so bili prepeljeni v ptujsko bolnišnico. Na avtomobilih je nastalo pri trčenju za 30.000 novih dinarjev škode.

Vzgojitelj in atlet

(Nadaljevanje z 4. strani) na 3000 m z ovirami na prvenstvu Slovenije za posameznike. Krona vsega pa je bilo državno prvenstvo za posameznike, ko je osvojil drugo mesto in s tem srebrno kolajno v teku na 3000 metrov z ovirami.

V šoli je priljubljen med sodelavci in mladino, pa tudi vsi prebivalci Podlehnik in okolice ga poznajo in spoštujejo, saj se z isto voljo in zagrizenostjo, s katero je na atletski stezi, bori za uspehe pri delu v svojem razredu in prenaša na mlade svoje znanje. Med mladimi ima

TELEVIZIJSKI SPORED ZA TEDEN OD 24. DO 30. SEPTEMBRA 1967

9.25 Poročila (Ljubljana), 9.30 Oddaja narodne zabavne glasbe (Ljubljana), 10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb), 10.45 Oddaja za otroke (Beograd), 11.30 Lutkovni film za otroke (Ljubljana), 12.00 Nedeljska TV konferenca (do 13.00) (Zagreb), ... Ponašamo za vas (Ljubljana), 19.00 Dolgo vroče poletje - serijski film (Ljubljana), 19.50 Cik cak (Ljubljana), 20.00 TV dnevnik (Beograd), 20.45 Cik cak (Ljubljana), 20.50 Glasbeni festival v Krapini - I. del (Zagreb), 22.20 Rezerviran čas, 23.20 Glasbeni festival v Krapini - II. del (Zagreb), 24.00 TV dnevnik (Beograd).

PONEDELJEK, 25. SEPTEMBRA
9.40 TV v šoli - ponovitev ob 14.50 (Zagreb), 10.40 Ruščina - ponovitev ob 15.50 (Zagreb), 11. Osnove splošne izobrazbe - ponovitev ob 18.10 (Beograd), 15.55 Poročila (Zagreb), 17.00 Mali svet - oddaja za otroke (Zagreb), 17.35 Risanke (Skopje), 17.40 Kje je, kaj je - oddaja za otroke (Beograd), 17.55 TV obzornik (Ljubljana), 18.15 Lepe pesmi so prepevali - Se en krajcarček 'mam (Ljubljana), 18.45 Kuharski nasveti: Gobe (Ljubljana), 19.15 Tedenski športni pregled (Beograd), 19.40 S kamero po svetu - London (Ljubljana), 20.00 TV dnevnik (Beograd), 20.30 Cik cak (Ljubljana), 20.40 Pucini: Tosca - opera (Zagreb), 21.40 Temе z varietajmi (Beograd), 22.10 TV dnevnik (Beograd).

DRUGI SPORED
17.55 Včera, danes, jutri (Zagreb), 18.15 Oddaja narodne glasbe (Ljubljana), 18.45 Znanost (Beograd), 19.15 Tedenski športni pregled (Beograd), 19.40 TV prospekt (Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV.

TOREK, 26. SEPTEMBRA
9.40 TV v šoli - ponovitev ob 14.50 (Zagreb), 10.40 Angleščina - ponovitev ob 15.50 (Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe - ponovitev ob 16.10 (Beograd), 18.35 Risanke (Ljubljana), 18.50 Svet na zaslonu - zunanepolitična oddaja (Ljubljana), 19.30 TV obzornik (Ljubljana), 20.00 Cik cak (Ljubljana), 20.10 Celovečerni film Generalni inšpektor - ameriška komedija (Ljubljana), 21.40 B. Tomič: Ravnj pot - najboljši pot (figra) (Ljubljana), 22.00 Zadnja poročila (Ljubljana).

DRUGI SPORED (do 20.00 tudi na kanalu 9)
18. Poročila (Beograd), 19.10 Rezerviran čas (Zagreb), 19.20 Telesport (Zagreb), 19.30 Turizem (Zagreb), 19.40 TV prospekt (Zagreb), 20.40 Lahko noč, otroci (Skopje), 21.00 Spored italijanske TV.

SREDA, 27. SEPTEMBRA
17.00 Poročila (Zagreb), 17.05 Doktor Jožbali - serijska lutkovna igra (Zagreb), 17.25 Poljudno znanstveni film (Ljubljana), 17.55 TV obzornik (Ljubljana), 18.15 Združenje radioveščev - oddaja za otroke (Zagreb), 19.00 Reportaža (Beograd), 19.30 S kamero po svetu (Ljubljana), 19.45 Prenos nogometne tekme Tottenham Glotspurs - Hajduk iz

NESREČA NE POČIVA

V PTUJSKI BOLNIŠNICI SO SE ZDRAVILI ALI SE SE ZDRAVIJO NASLEDNJI PONESREČENCI: Drago Gajič iz Zadra (rojten 1947), si je poškodoval koleno; Franc Muršec iz Sardinja (1911) je padel in si poškodoval desno nogo; Veronika Maroh iz Zabolce (1939) se je pri prometni nesreči poškodovala desno obrambo; Ivan Rubin iz Ptuja (1925) si je pri prometni nesreči poškodoval obe nogi; Lorenz Cecilija iz Landsche (1936) se je poškodovala pri prometni nesreči; Julius Kantauer iz Leobna (1930) si je pri prometni nesreči poškodoval desno nogo in prani kos; Ingeborg Lorenz iz Zabolce vasi (1908) je padel s prikolice in si poškodoval glavo; Stanko Vesjenjak iz Strjanec (1916) si je na cirkularki odrezal prste desne roke; Anton Colnarič iz Kocič (1949) si je poškodoval levo roko.

Nesreče na ljutomerskem območju

V ponedeljek, 11. septembra, se je na cesti III. reda v Razkrižju št. 38 pripetila ob 11.20 prometna nesreča. Voznik tovornega vozila Valentin Lajtman iz Male Subotice 30 pri Čakovcu je natovorjen z močnatimi krmili peljal iz Ljutomerja v smeri Razkrižja. Pri betonskem mostu se je srečal s kravjo vprego, ki jo je vodil pravilno po desni strani Alojz Novak iz Razkrižja pri Ljutomeru. Pri srečanju je voznik tovornega avtomobila zaradi neprimerne hitrosti in nepreglednega ovinka zavozil v kup gramoza na cesti, nato pa ga je zaneslo v mosno ograjo. Ograjo je porušil in se prevrnil na desni bok v jarek, tako da je z zadnjim delom avtomobila obvisel nad potokom. Pri nesreči ni bil nihče ranjen. Na vozilu, tovoru in mostni ograji pa je nastala škoda v višini 3500 novih dinarjev. -p

PROMETNI NESREČI V PTUJU

14. septembra ob 19.55 je prišlo na križišču Mariborske ceste in Zadružnega trga do lažje prometne nesreče. Franjo Pulko iz Kidričevega se je pripeljal z osebnim avtomobilom po Mariborski cesti proti križišču, tam pa je moral zavreti zaradi ljudi, ki so prečkali cestišče. V tem je pripeljal za njim osebni avtomobil tuje registracije 421-Z-641 in trčil v zadnjo stran avtomobila ter povzročil manjšo škodo. Voznik je takoj nato nadaljeval vožnjo.

19. septembra ob 19. uri se je pripetila prometna nesreča v Sloveniji vasi. Maksimilijan Petek iz Ptujja je z osebnim avtomobilom CE 100-05 prehitel neosvetljeno konjsko vprego, ki jo je vodil Franc Pesek iz Slovenije vasi. V tem pa je pripeljal avtomobil-hladilnik RI 84-04, ki ga je vodil Milivoj Butkovič z Reke, in opazil osebni avtomobil. Telesnih poškodb ni bilo, materialna škoda pa znaša 2300 novih dinarjev.

precej posnemalcev in ne bo čudno, če bo kdaj v naši atletiki zablestelo ime katerega od njegovih sedanjih učencev, ki bo lahko dejal, da ga je v prvih korakih na atletsko stezo vodil njegov priljubljeni učitelj in športnik Rudi Vivod. KJ

Londona, 20.30 TV dnevnik (Beograd), 20.45 Drugi polčas tekme v Londonu (Evrovizija), 21.30 Cik cak (Ljubljana), 21.40 Mozaik kratkega filma: Filmi: Vlada Sijepčevića (Ljubljana), 22.10 Jazz festival v Ljubljani (Ljubljana), 22.40 Z nogometnih tekem Madžarska Z nogometni tekem Nemčija in Francija (Ljubljana, Beograd), 21.00 Zadnja poročila (Ljubljana).

ČETRTEK, 28. SEPTEMBRA
9.40 TV v šoli - ponovitev ob 14.50 (Zagreb), 11.00 Angleščina - ponovitev ob 16.10 (Beograd), 17.05 Poročila (Ljubljana), 17.10 Vijavaja - ringaraja - 6. oddaja (Ljubljana), 17.55 TV obzornik (Ljubljana), 18.15 Po sledih napredka (Ljubljana), 18.35 Glasbeni biennale v Zagrebu (Zagreb), 19.00 Tožarijenja - humoristična oddaja (Beograd), 19.40 TV prospekt (Zagreb), 19.54 Propagandna medigra (Ljubljana), 20.00 TV dnevnik (Beograd), 20.30 Aktualni razgovori (Beograd), 21.10 Cik cak (Ljubljana), 21.20 Ko je meč krojil pravico - serijska igra (Zagreb), 22.05 Srečanje z Leonardom Koganom - glasbena oddaja (Skopje), 22.20 TV dnevnik (Beograd).

DRUGI SPORED - do 21.00 tudi na kanalu 9
17.55 Včera, danes, jutri (Zagreb), 18.15 Mladinska tribuna (Zagreb), 18.35 Spored JRT, 19.40 Propagandna oddaja (Zagreb), 19.54 Lahko noč, otroci (Sarajevo, Beograd), 21.00 Spored italijanske TV.

PETEK, 29. SEPTEMBRA
9.40 TV v šoli - ponovitev ob 14.50 (Zagreb), 10.40 Angleščina - ponovitev ob 15.50 (Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe - ponovitev ob 16.10 (Beograd), 17.25 Poročila (Skopje), 17.30 Oddaja za otroke (Skopje), 17.55 TV obzornik (Ljubljana), 18.25 Glasbeni magacin (Ljubljana), 19.00 Na sedmi stezi - oddaja o športu (Ljubljana), 19.30 Cik cak (Ljubljana), 19.35 Forma viva 67 - Človek in kultura (Ljubljana), 20.05 TV dnevnik (Beograd), 20.20 Cik cak (Ljubljana), 22.10 Zadnja poročila (Ljubljana).

DRUGI SPORED - do 21.00 tudi na kanalu 9
17.55 Včera, danes, jutri (Zagreb), 18.15 Mladi na zaslonu (Zagreb), 19.05 Mozaik - Sarajevo (Zagreb), 19.54 Lahko noč, otroci (Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV.

SOBOTA, 30. SEPTEMBRA
9.40 TV v šoli - ponovitev ob 14.50 (Zagreb), 17.40 Vsako soboto - pregled TV sporeda (Ljubljana), 17.55 TV obzornik (Ljubljana), 18.15 Mladinska igra (Beograd), 19.15 Sprehod skozi čas - Napad na Anglijo II. (Ljubljana), 19.45 Cik cak (Ljubljana), 20.00 TV dnevnik (Beograd), 20.30 Cik cak (Ljubljana), 20.40 Iz tuje glasbene produkcije (Beograd), 21.40 Zabavno glasbena oddaja studija Sarajevo (Zagreb), 21.55 Serijski film (Ljubljana), 22.45 Zadnja poročila (Ljubljana).

DRUGI SPORED - do 21.00 tudi na kanalu 9
17.55 Včera, danes, jutri (Zagreb), 18.15 Mladinska igra (Beograd), 19.15 Sprehod skozi čas (Beograd), 19.40 TV prospekt (Zagreb), 19.54 Lahko noč, otroci (Skopje), 21.00 Spored italijanske TV.

Osebna kronika

RODILE SO:
Marija Volgemut, Zabovci 101 - deklko; Stefanija Rep. Tomaž 9 - dečka; Marija Knez, Račeva 11 - Suzano; Ana Kovačec, Smolinci 8 - Marjana; Jožica Veldin, Bratislavi 1 - deklko; Hedvika Novak, Drbetinci 50 - Melito; Milica Kramberger, Kidričevo 1 - Mirana; Dragica Magdič, Velika Nedelja 17 - Matej; Gizela Kelenc, Zilki 90. Lendava - deklko; Ivanka Molnar, Zagrebška 34/b - deklko; Marija Kukec, Muretinci 5 - deklko; Ana Horvat, Strajna 2 - Rozino; Marija Sumand, Trubarjeva 6/d - deklko; Marija Fric, Gorisnica 43 - dečka; Marija Kosec, Prvenci 5 - Slavica; Ljubica Maconja, Kidričevo 13 - Mica; Stefanija Mužar, Goriscanovec 30 - Janka; Alojzija Zvet, Saplince 41, Videm ob Ščavnici - Ireno; Olga Car, Apače 97 - Stanislava; Rozalija Kostanjevec, Bukovci 181 - deklko; Marija Slodnjak, Brezovci 8 - dečka; Marija

Danes in jutri

- Kino Bučkovci**
24. septembra - italijanski barvni kinemaskopski film TROJANSKA VOJNA.
- Kino Gorišnica**
24. septembra - ameriški barvni film TARUS, ATILOV SIN.
- Kino Kidričevo**
23. in 24. septembra - angleški barvni film FANTOM LONDONSKE OPERE, 27. in 28. septembra - sovjetski barvni film PLANET BURA.
- Kino Ljutomer**
23. in 24. septembra - ameriški barvni film KRIZIS LJUBEZNI, 27. in 28. septembra - jugoslovanski film NARODNI POSLANEC.
- Kino Ormož**
23. in 24. septembra - ameriški barvni kinemaskopski film POSLEDNJI SOMRAK, 27. septembra - nemški film DRAGA, OSTANI Z MENOJ.
- Kino Ptuj**
22., 23. in 24. septembra - italijanski barvni kinemaskopski film DVOBOJ V TEKSASU, 26. in 27. septembra - nemški film SRIVNOSTNA GROBNICA, 28. septembra - jugoslovanski film VROČA POLETJA.
- Kino Tomaž pri Ormožu**
24. septembra - angleški film ŽENA V DOMAČI HALJI.
- Kino Slovenska Bištrica**
22., 23. in 24. septembra špansko-italijanski barvni kinemaskopski film MASCEVANJE V FUERTA CEDROSU, 26., 27. in 28. septembra italijanski črno-bel film NEVARNI OVINKI.

LUNINE SPREMENBE IN VREMENSKA NAPOVED ZA ČAS OD 23. DO 30. SEPTEMBRA 1967

Zadnji krajec bo v torek, 26. septembra, ob 22.44. Napoved. Poslabšanje vremena bo verjetno v soboto, 23. septembra, in še v petek, 29. septembra. Ostale dni - od 24. do 28. septembra - bo lepo vreme. Jutri, v soboto, 23. septembra, ob 18.38 stopi sonce v znamenje tehtnice. Tedaj je začetek jeseni. S to vremensko napovedjo prekinjamo obravnavanje vremenskih razmer do začetka pomladi 1968. Alojz Cestnik

Objave in oglasi

- PRODAM**
AEROKLUB PTUJ prodaja poltovorni avto dodge na licitaciji dne 8. oktobra 1967 ob 16. uri na letališču v Moškanjcih.
- PROGRAM OSEBNI AVTO** zastava 750. Vprašajte Mlada, Ptuj.
- KUHINSKO POHIVSTVO** prodam. Mileta Milošević, Gregorčičev drevored 8, Ptuj.
- PRODAM PEC** - kamin in dobro ohranjen kavč Fljan, Rajspova 11, Ptuj.
- PRODAM MOTORNO KOLO** v dobrem stanju in magnetonu, Rozoziča 19, Ptuj.
- PRODAM MLATILNICO HUMMEL** (leto izdelave 1958) brezhibno, pogonska moč 8-10 KM. Jakob Silak, Dornava 29.
- PRODAM KUHINSKO OPREMO**. Zorka Golubov, Gregorčičev drevored 8, Ptuj.
- 2300 KOŠOV STREŠNE OPEKE** prodam. Tone Arsič, Cesta Olge Mežič 25.
- HISO Z VRTOM**, polovica takoj vseljiva, na Zagrebški cesti v Ptuj prodam. Naslov v upravi.
- ZENSKO ŠPORTNO KOLO**, skoraj novo, in transistorski gramofon prodam. Rozika Gumilar, Lančova vas 13, P. Videm.

RAZNO
TOVARNA MIRNA priredi v mesecih oktobru in novembru v Ptuj

Komunalno podjetje Ptuj OBVEŠČA,
da bodo po 31. decembru 1967 prekopani vsi grobovi na mestnem in rogozniškem pokopališču v Ptuj, za katere je potekla 10-letna doba za uporabo prostora in ni plačano podaljšanje.
Tuji državljani nakažejo denar na devizni račun Komunalnega podjetja Ptuj pri Kreditni banki Ptuj, številka 524-620-1/52000-22.

MILJONI BOLNIH NA ŽELODCU so našli pomoč
V 95 državah na svetu so ROTERJEVE TABLETE ZA ŽELODEC IZ HOLANDIJE učinkovito zdravilo za bolezni želodca in dvanajsternika (čiravost, gastritis in želodčna nevroza).
Originalno pakiranje: 40 tablet 37,70 Sch; 120 tablet 93,20 Sch; 640 tablet 397,75 Sch.
DIREKTEN UVOZ IZ HOLANDIJE
po glavnem zastopniku inozemskih farmacevtskih tovarn OPERNAPOTHEKE, GRAZ, OPERNRING 24

DELTA tovarna perila in konfekcije Ptuj
obvešča cenjene odjemalce, da je globoko znižala cene svojih kvalitetnih izdelkov. V kratkem bo začela prodajati najnovije »belkoton« srajce, ki so izdelane iz 100% najboljšega uvoženega popelina, ki ga ni potrebno likati. Poslužujte se prodaje na dvorišču podjetja Poročila se kolektiv »DELTE«, Ptuj

»LES« PTUJ
nudi v svojih poslovalnicah na Rogozniški cesti, na Bregu in v Kidričevem gradbeni material, kurivo, stavbno pohištvo, žagan les, parket, ladijski pod in cementne izdelke.
Priporoča se kolektiv »Les«, Ptuj

ZAHVALA
Vsem, ki ste sočustvovali in bili z nami ob smrti naše drage žene, svakinje in sestrične
MARE GREGOREC finančne inšpektorice v pokoju
Izražamo s tem našo globoko zahvalo. Posebej naj se zahvalimo osebu doma upokojevcev Muretinci, zdravnikom in drugemu bolniškemu osebu bolnic Ormož in Ptuj.
Topla zahvala pevskega zboru, terenski organizaciji za izrečene poslovilne besede ter vsem sosedom, srodnikom in prijateljem pokojnice, ki se jo zasul s svetjem in venci ter nam lajšali gorje in tako občutno počastili njen spomin.
Ptuj, dne 5. septembra 1967.
Zalujoči: mož Osvin s sorodstvom.